

- مسیحیت ۱۱۶، ~ و عدالت مجتهد ۳۰۸، ~ و قانون ۱۲۵.
- فقه اسلام / فقه اسلامی (ع): ۳۶۸-۳۶۹، ۴۹۴، ~ و سوء استفاده از حق ۳۶۹.
- فقهها / فقههای اسلام (گ): ~ و تقسیم اعمال ۳۰۶، ~ و حق ۴۹۰، ~ و حق الناس و حق الله ۵۲، حق در نگاه ~ ۴۳، ~ و سیاست ۴۴۴ و ۴۴۵، ~ و عدالت ۳۰۳، ۳۰۷، ~ و قاعده سلطنت ۷۸، ~ و قاعده لاضرر ۳۶۹، ~ و کاربرد حق ۳۵۰، ~ و مشروعیت قانونی اعمال حق ۳۶۹، ~ و «منطقه الفراغ» قانون ۹۶، ~ و اهل سنت و شیعه ۴۹۴.
- فلاسفه اسلام (گ): ~ و حق ۴۸۹.
- فلاسفه مسلمان (گ): ~ و سیاست ۱۲۰.
- فلاسفه روشن اندیش (گ): تأثیر ~ بر نهضت استقلال امریکا و انقلاب فرانسه ۱۷۵.
- فلسطین (ج): آدلارد در ~ ۱۳۲، بیرون راندن بیژانسی از ~ ۱۱۹، مترجمان در ~ ۱۳۱.
- فلسطینیان (م): حق خود مختاری ~ در کنفرانس دوربان ۴۶۲.
- فلسفه (ع): ۳۲، ترجمه کتاب های ~ ۱۳۱، حذف اخلاق و سیاست از ~ ۱۲۱.
- فلسفه اخلاق (ع): ۸۸.
- فلسفه ارسطویی / اسکولاستیک / مدرسی (ا): ۱۲۸، ~ اسکولاستیک ~ مدرسی.
- فلسفه تحقیق / اثبات گرایی / پوزیتیویسم / مکتب اصالتی تحصیلی (ا): ~ [محمد علی] فروغی ۸۱، ~ اثبات گرایی ~ پوزیتیویسم ~ مکتب اصالتی تحصیلی.
- فلسفه حق (ا): درس های ~ هگل ۱۰۸.
- فلسفه حقوق (ع): ۳۲، ۲۵۹.
- فلسفه حقوق (کتاب): ۴۹۰، ~ باتیفول.
- فلسفه حقوق بشر: ~ و تعالیم کانت ۴۲۴.
- فلسفه رواقی: حرمت و کرامت انسان ها در ~ ۲۲۹، ~ و حقوق طبیعی ۱۱۷، ~ و قانون ۱۱۷.
- فلسفه روشن اندیشی (کتاب): ۵۰۴، ۵۰۶-۵۰۸، ~ کاسیور، ارنست.
- فلسفه سیاسی (ع): ۱۴۹، ۱۶۴، ~ اسپینوزا ۱۶۷، ~ عصر روشن اندیشی ۳۸۰، ~ هابز ۱۶۷.
- فلسفه سیاسی هایک (کتاب): ۵۲۱، ~ گری، جان.
- فلسفه قدرت (ا): ۱۶۰، ~ هابز.
- فلسفه مدرسی (ا): ~ قرون وسطی ۱۷، ~ و تحولات ۱۲۴.
- فلسفه مدنی فارابی (کتاب): ۴۹۹، ~ داوری، رضا.
- فلسفه وضعی (ا): ۸۱، ~ پوزیتیویسم ~ اثبات گرایی.
- فلسفه مگل (کتاب): ۵۰۷، ~ ستیس، و. ت.
- فلسفه های حقوقی (ا): عدالت در ~ ۹۳.
- فوکو، میشل: ~ و حاکمیت ملی ۴۶۷.
- فولادوند، عزت الله: ۴۸۹، ۴۹۵، ۴۹۶، ۵۰۱، ۵۰۹، ۵۱۲، ۵۲۱.
- فولر: ۲۹۶، آرای ~ ۵۱۵، ~ و اثبات گرایی ۲۷۷، ~ و اخلاق درونی قانون ۲۷۶، ~ و اعتبار نظام حقوقی ۲۷۷، ~ و حکومت آلمان نازی ۲۷۶، ~ و قانون ۲۷۷، ملاحظات ~ ۲۷۵-۲۷۷، ~ و مشروعیت قانون ۲۹۸، ~ و هوادار حقوق طبیعی ۲۷۷، ~ و هارت ۵۱۵.
- فوهرر (ا): ۹۳، ~ پیشوا ~ هیتلر.
- فیخته: تأثیر ~ بر فلسفه قرن اخیر ۱۸۵.
- فیزیک (ع): ۱۹۴، ~ و قانون نیوتن ۸۴.
- فیصل [برادر ملک ابن سعود]: ۴۲۸.
- فیلسوفان رواقی (گ): ۱۱۸.
- فیلسوفان مسلمان (گ): ~ و سیاست کشورداری ۱۲۱، ~ و شرح بر سیاست ارسطو ۱۱۹، قرائت ~ از آثار ارسطو ۱۰۲.
- فیلمر، سر رابرت: فلسفه سیاسی ~ ۱۶۴، ~ و نظریه بدرسالاری ۱۵۹.
- فئودال / فئودال ها (گ): ۱۲۲، ~ و کلیا ۱۴۴، ~ و فروپاشی نظام ~ ۱۴۴.
- فئودالیسم (ا): ۱۵۶، برجیده شدن ~ ۱۵۲، به سر آمدن ~ ۳۰، توسعه ~ ۱۴۱، حاکمیت اطاعت و ~ ۴۶۷، ~ و سرمایه داری ۱۹۳.
- ق**
- قاجار (گ): ۱۴۴ و ۲۰۹، ۴۴۴ و ۴۴۵.
- قاجاق برده (ا): ~ در امریکا ۴۶۰.
- قاضی عادل (ا): ۹۵، ~ دیکاستس.
- قاعده بنیادین (ا): ~ رادبروخ ۵۱۵.
- قاعده حقوقی (ا): ~ ریبر ۲۸۶.
- قاعده لاضرر (ا): ~ در قوانین موضوعه کشورهای

اسلامی ۳۷۰.
 قاعده مدار (۱): نظریه کلسن به ۲۵۹.
 قانون (۱): ۵۷، ۶۰، ۶۲، ۷۱، ۷۳، ۷۴، ۷۶، ۸۷، ۸۹، ۱۵۹، ۱۶۰.
 در آلمان [نازی] ۲۶۸، ایهام دریافت به ۳۶۵، ایهام
 نص به ۳۶۶، به وانکا به زور و قدرت دولت ۱۰۴،
 به اثبات‌گرایی ۵۱۳، اجرای حق بر حسب به ۵۸،
 به و اجرای عدالت ۸۷، به و اخلاق ۸۷، به و ارسطو
 ۷۹ و ۹۵-۹۶، به و آستین ۲۵۸-۲۵۹، اصحاب به
 و حقوق دانان ۸۶، به و اطاعت انسان از اراده غیر ۱۰۵،
 اطاعت و حق انتقاد از به ۸۶ و ۸۷، به و اعلامیه
 حقوق بشر فرانسه ۱۹۸، افق به و افق اخلاق ۲۹۱،
 التزام و تعهد در به ۶۱، به و انصاف ۹۷ و ۳۵۵، به و
 اندیشمندان دین مسیح ۱۱۶، به و اندیشه دین در عصر
 جدید ۱۵۶، بی‌عدالتی و یافشاری بر به ۹۷، به و بنام
 ۸۲ و ۸۳، پیوند به و اخلاق ۶۱، به و تبیین عدالت
 ۱۷۸، تحلیل اقتصادی به در نظریه دورکین ۳۳۳، به
 تصمیم اکثریت ۲۸۱، تعارض به و اخلاق ۲۶۷، تفاوت
 حق و به ۴۹۲، تفسیر به ۹۷، به و تفکیک قوا ۱۷۷،
 تنش آفرینی و تنش‌زدایی به ۸۶ و ۸۷، به و اخلاق
 ۸۷، جنبه صوری یا شکلی به ۲۹۲، به وحد آزادی
 فردی ۲۲۱، حدود و ثغور به ۸۶، به و حق ۶۹، ۱۰۷،
 حق مبتنی بر به ۹۸، حقوق موضوعه و به ۸۵ و ۸۶
 دستگاه دادگستری و اجرای به ۸۷، دورکین و به
 ۳۲۷، مقاومت در برابر به ۲۷۹، به و واقع‌گرایی حقوقی
 ۲۶۲، به و رادبروخ ۲۷۵ و ۲۹۸، به و رفتار‌گرایان
 اسکاندیناوی ۲۶۶ و ۲۶۷، به و روابط بشری ۹۶، به و
 رهبری مردم ۸۷، سالموند و به ۲۷۲، سوء استفاده
 به ۱۱۷۷، به سنکلی ۲۷۹-۲۸۱، به در شهر افلاطون ۹۲،
 به صوری ۷۰، ضمانت اجرایی به ۸۷ و ۱۰۳ و ۱۰۴،
 به و عملکرد مردم ۸۶، به و عدالت ۱۲۹، ۱۷۷، ۱۷۸،
 به و فرمالیسم ۸۶، قاضی عادل و به ۹۵، به و کانت
 ۱۸۷ و ۱۸۹ و ۱۹۰، به در کتاب قوانین افلاطون ۹۲، به
 و مسیحیت ۱۱۶، مطابقت عدالت با به ۸۸ و ۸۹، مفهوم
 به در جوامع اسلامی ۱-۱، ملاک خوبی و بدی به
 ۸۸، مارکس و به ۳۰۹، به ماهوی ۷۰، مداخله دولت
 و به ۲۳۸، به مکتوب و ضمانت اجرایی ۱۰۶، به و
 منتسکیو ۱۷۶ و ۱۷۹، به و نظریه حکم حاکم آستین
 ۲۴۹، نقض به ۲۷۹-۲۸۱، به و نیروی دولت ۲۳۱.

هارت و پیوند به با اخلاق ۲۶۰ و ۲۷۶، به و واقع‌گرایان
 ۲۶۲-۲۶۴، یک به برای همه ۱۱۸، یهودیان و حرمت
 به ۱۱۷.
 قانون (روزنامه): ۵۲۷، به و ملکم ۴۲۷.
 قانون اساسی امریکا (۱): ۵۱۵، به و تضمین حقوق طبیعی
 شهروندان ۱۹۵، حقوق و آزادی‌های سیاسی و فردی در
 به ۲۰۹، به و نفوذ آرای منتسکیو ۱۷۵-۱۷۶.
 قانون اساسی ایالات متحده امریکا (۱): اصلاحیه‌های
 ده‌گانه به ۱۹۸.
 قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (۱): ۵۶، ۳۸۲، ۳۶۴،
 ۳۷۰، تدوین به ۵۷، حق در به ۴۰ و ۵۵، به و حقوق
 بشر ۴۳۵ و ۴۴۱، ضوابط مهم در به ۳۶۵، به و مقررات
 حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی ۴۴۱.
 قانون اساسی فرانسه (۱): آرا و افکار روسو به ۱۷۵-۱۷۶،
 حقوق و آزادی‌های سیاسی و فردی در به ۲۰۹.
 قانون الهی (۱): به و آستین ۴۹۲، اکویناس و به ۱۲۸،
 به و حقوق طبیعی ۱۹۹ ← قانون شرع ← قانون خدا،
 قانون بلدی (۱): ۱۱۷.
 قانون بی‌قانون (۱): به قوانین دوران نازی ۲۶۹.
 قانون جزا (۱): مجازات در به ۱۰۶.
 قانون جزای ایران (۱): شکنجه در به ۴۰۰.
 قانون جهان شهر (۱): به در فلسفه رواقی ۱۱۷.
 قانون حقوق بشر (۱): به در انگلستان ۴۷۶.
 قانون حمورابی (۱): به و بردگی ۴۵۱.
 قانون خدا (۱): به و آستین ۴۹۳ ← قانون الهی.
 قانون شرع (۱): اکویناس و به ۱۲۸ ← قانون الهی.
 قانون طبیعی (۱): ۷۱، ۱۱۷، ۱۹۵، به و آستین ۴۹۲، بنام
 و به ۸۲، دکترسن به در فلسفه مدرسی فرون وسطی
 ۱۱۷، به و ضوابط و اصول ۱۱۳۰، به و قانون موضوعه
 ۷۷ و ۷۹، به و قوانین بشری ۷۸ ← حقوق طبیعی.
 قانون علت و معلول (۱): به و اسپینوزا ۱۶۵ و ۱۶۶.
 قانون فراقانون (۱): ۳۶۱-۳۶۲.
 قانون گرانش (۱): ۷۱ ← گرانش.
 قانون مجازات اسلامی (۱): ۱۰۷، ۴۴۲، ۴۴۳.
 قانون مجازی یا استعاری (۱): به آستین ۲۵۲.
 قانون مدنی (۱): ۶۱، ضمانت اجرایی در به ۱۰۶.
 قانون مدنی ایران (۱): ۶۱، ۱۰۴.
 قانون مدنی سویس (۱): رعایت حسن نیت در به ۳۵۷.

- قانون مدنی فرانسه (۱): ۳۵۶.
 قانون مدنی ناپلئون (۱): ۳۵۳.
 قانون موضوعه (۱): ۷۷ و ۷۹ و ۱۳۰ و ۱۳۰.
 عدالت ۵۱۳ و میزان مجازات ۱۳۰.
 قانون همگانی (۱): ۵۰۶ و کانت ۵۰۶.
 قاهره (ج): ۴۹۹، ۵۲۷.
 قبایل بدوی (گ): روابط حقوقی میان ۷۴.
 قتل عمد (۱): قصاص و ۱۰۷.
 قدرت (۱): اسپینوزا و ۱۶۷ و ۱۶۸ و ۴۵ و ۴۵ و ۴۵.
 خصوصی و عمومی ۵۶، لاک و ۱۷۳.
 قدرت برتر (۱): ۲۵ و حکومت و دولت ۲۵.
 قدیری، حجة الاسلام (امام جمعه تهران): ۴۴۵.
 قرآن / قرآن کریم / قرآن مجید: ۹۹، ۱۵۵، ۴۲۷-۴۲۹، ۴۹۶، ۵۲۴، ۵۲۶، ترجمه ۲ و ردیه بر آن ۱۳۲، نهی تجسس و افشاگری در ۴۲۲.
 قرآنی: مشابهت عبارات ۲ با تعابیر یونانی ۹۸.
 قرارداد اجتماعی (۱): ۳-۹، ۲۸ و انسان خردورز ۲۸، روسو و ۲۸ و عدالت ۳۱۲، ۳۱۹ و ۳۲۰-۳۲۳، روسو ۱۸۲، ۱۸۷ و کانت ۱۸۷ و ۳۲۰ و ۳۲۰ و گروسوس ۱۵۹، ۱۷۱ و ۱۷۲ و ۳۲۰ نظریه ۲۴ و ۲۸، نگرش آرمانی در ۲۸ و ۲۸، هابز ۲۷ و ۱۶۲-۱۶۴ و ۱۷۰-۱۷۲، ۱۵۹ و هوکر ۱۵۹.
 قرارداد اجتماعی (کتاب): ۱۵۷، ۱۸۰، ۱۸۱، ۴۱۶، ۵۰۵ و روسو، ژان ژاک.
 قراردادهای دولت با بیگانگان، مسأله تغییر یک جانبه ... (مقاله): ۵۲۳ و منیرالزمان، ا. ف. د. م.
 قرطاجنه (ج): اسلام در ۱۴۲.
 قرن بحرانها (۱): قرن هفدهم قرن ۱۵۱.
 قرن هجدهم (۱): حقوق بشر در ۲۴۷ و اروپا ۲۴۷.
 قرون جدید (۱): آزادی فردی در ۲۲۹.
 قرون وسطی (۱): ۱۳۱ و اروپا ۱۳۱، افول امپراتوری روم غربی در ۱۱۸، رعایا در ۲۲۰، فلسفه مدرسی ۱۱۷ و ۱۱۷ و مسلمانان ۱۱۹.
 قسط (۱): ۹۸ و در قرآن مجید ۴۹۶، راغب اصفهانی و ۹۸.
 قسطاس (۱): ۹۸ و در قرآن مجید ۴۹۶، راغب اصفهانی و ۹۸، مشابهت تعابیر قرآنی ۲ با تعابیر یونانی ۹۸.
 قسطنطنیه (ج): ۱۱۹.
 قصاص (۱): ۱۰۰، حق ۲۴ و ۵۲ و ۹۹، و قتل عمد
- ۱۰۷ ← عدالت شرعی.
 قضیه چین (۱): دعوی بریتانیا و بلژیک معروف به ۳۷۳.
 قطع نامه بیست و پنجمین اجلاس سازمان ملل متحد (۱): ۴۶۷.
 قم (ج): ۵۱۸، ۵۲۸.
 قواعد اخلاقی (۱): دولت و ۱۱۲.
 قوانین (کتاب): ۹۲، ۴۹۶ ← افلاطون.
 قوانین الهی (۱): حکومت‌های مطلقه و ۱۵۲.
 قوانین جنگ و صلح (کتاب): ۲۴ ← گروسوس.
 قوانین حکومت روحانی (کتاب): ۱۵۹ ← هوکر، ریچارد.
 قوانین طبیعی (۱): حکومت‌های مطلقه و ۱۵۲ و عقلی در زندگی این جهانی ۱۲۱، فهرست بندی ۲ و هابز ۲۴۶.
 قوانین موضوعه (۱): ۲ و آزادی فرد ۳۵۲، تفاوت ۲ و قانون طبیعی ۷۸، ۲۶۸ و ۲۶۸، ۲۶۸ و ۲۶۸، حق طبیعی ۲۸۳، ۲۸۳ و در برابر حقوق طبیعی ۸۰، شجره نسب ۲۸۲، عدالت و ۸۸، قاعده لاضرر در ۳۷۰، ۳۷۰ و کشورهای سوء استفاده از حق ۳۶۸.
 قوانین وضعی (۱): ۱۵۵ و حقوق طبیعی ۱۵۵.
 قوه اجرائی (۱): ۲۳۶ و در جامعه مدنی ۲۳۶.
 قوه مقننه (۱): ۲۶۲ و در جامعه مدرن ۲۶۲.
 قیام زنگیان / شورش بردگان: ۴۵۶ و از اهواز تا واسط ۴۵۶.
 قیام علی بن زید غلوی: ۴۵۶ و در کوفه ۴۵۶.
 قیام یعقوب لیث صفاری: ۴۵۶ و در سیستان ۴۵۶.
 قیومت (۱): ۲۲۹ و انسان‌ها ۲۲۹.
- ### ک
- کاپیتالیست / کاپیتالیست‌ها / کاپیتالیستی (۱): ۳۰۸ و در زبان اهل قلم ۳۰۸، ۳۰۸ و شعار آزادی ۴۱۲، مارکسیست‌های نوین و شکل ۳۱۱، تولید ۳۱۱، مالک و کارگر در جامعه ۳۱۰ و ۳۱۰.
 کاتار / ناب (۱): بیروان ۱۳۴، مانویان ۱۳۵ و نویت ۱۳۵، مبارزه کلیسا با ۱۳۵ ← الیگایان ← ناب ← نهضت الیگایان.
 کاتولیک‌ها (گ): ۱۳۵ و واگوستین ۱۳۵، و بیروزی مذهب ۱۱۸، تعالیم ۱۵۹ و بیوسونه ۱۵۹.
 کارتاز (ج): ۱۳۴.
 کارتوز: ۴۱۴ و حقوق بشر ۴۱۴.

- کارگزاران/مدبرون (۱): ۱۲۲ ← المدبرون.
 کارولینا (ج): قانون اساسی ~ ۴۵۸.
 کاسسه، آنتونیو: ۵۱۶، ~ و اسلام ۴۲۹، ~ و حقوق بشر ۴۲۹ و ۴۳۱، ~ و حقوق طبیعی در عصر اتمی ۲۸۶.
 کاسیرر، [ارنست]: ۵۰۴، ۵۰۶، ۵۰۸.
 کالون: پیروان لوتر و ~ ۱۴۳.
 کالیکلس: مقابله سقراط با ~ ۹۱.
 کانت، [ایمانوئل]: ۲۴، ۲۴۹، ۴۹۸، ۵۰۶، ~ و آزادی ۱۹۱، ~ و آزادی انسان ۱۸۷، ~ و اخلاق ۱۹۱، ~ و اخلاقیات ذهنی ۲۲۸، ~ و اراده در اقلیم عقل عملی ۱۸۶، اصحاب ~ ۲۹۵، ~ و افلاطون ۱۸۵، ~ و الزامات اجباری ۱۰۳، ~ و الزامات تکلیفی ۱۰۳، ~ و الزام عاطفی حق ۶۱، ~ و اندیشه حقوق طبیعی ۲۸۹، پیوند آزادی و عقل و اخلاق در نظر ~ ۱۹۲، ~ و تعقل محض ۱۹۱، ~ و تفاوت میان صورت و ماده ۱۸۵، ~ و تقابل ارزش کرامت و والایی ۲۹۵، ~ و تقسیم حق ۱۸۷، ~ و تقسیم قوا ۱۸۸، ~ و جامعه مدنی ۱۹۰، ~ و جمهوری ۱۸۸، ~ و حق ۴۳، ~ و حقوق بشر ۲۴۷، ~ و حکومت تمامت خواه ۱۸۸، ~ و خردورزی انسانها ۳۱، ~ و خودمختاری انسانها ۴۲۴، ~ و دنباله روی از اراده عمومی روسو ۱۸۷، دورکین و ~ ۳۳۸، ~ و دولت ۱۸۹ و ۱۹۰، رادبروخ و ~ ۵۱۴، ~ و شورش و مقاومت ۵۰۶، ~ و شهروند ۱۸۷، ~ و طبیعت ۱۸۹، عدالت و ~ ۱۸۷ و ۱۹۰ و ۱۹۱، ~ و عقل ۱۹۱ و ۱۹۲، ~ و علم در حوزه عقل محض ۱۸۶، ~ و فایده‌گران ۳۹۶، ~ و فرق قانون و اخلاق ۱۰۳، فلسفه اخلاقی و حقوقی ~ ۱۸۶، ~ و فلسفه حقوق بشر ۴۲۴، ~ و فلسفه سه قرن اخیر ۱۸۵، ~ و قانون ۱۸۹، ~ و قانون همگانی ۵۰۶، ~ و قرارداد اجتماعی ۲۸، ۳۲۰، ~ و کرامت انسانها ۲۸۹، ~ و کلیا ۱۸۸-۱۸۹، ماسون بودن ~ ۱۷۵، ~ و مالکیت ۱۸۷، ~ و مخالفت با امتیازهای موروثی ۱۸۸، مدینه الاهداف ~ ۳۱، ~ و هابز ۱۸۹، ~ و هوادار تقسیم قوا ۱۸۸-۱۸۹.
 کانت (کتاب): ۵۰۶ ← اسکروتین، واجر.
 کانتی/کانتی‌ها (گ): اخلاق ~ ۴۲۴، ~ و حق ۲۹۶ ← اخلاق کانتی.
 کاهنان/کاهن‌ها (گ): ۷۲.
 کهلر: ۱۵۳.
 کتابچه دستورالعمل بازجو (کتاب): ۱۳۷ ← دستورالعمل بازجو ← گی، برنارد.
 کتابخانه طهوری (ن): ۵۱۹.
 کتابخانه‌های ترکیه: ~ و رساله مسکویه ۱۰۳.
 کتاب مقصد: ۵۲۳، دعوت لوتر به اصل ~ ۱۴۲، ~ و روسو ۵۰۶.
 کثرت‌گرا/کثرت‌گرایی/پلورالیست (۱): بنیادگران و نفی ~ ۲۱۶، جامعه ~ و مبارزات انتخابی ۲۳۴، منتسکیو نادى ~ ۱۷۶ ← پلورالیست.
 کرامت (۱): ۴۲۴، ~ و اعلامیه جهانی حقوق بشر ۴۲۳، ~ انسان ۳۰ و ۳۱ و ۳۳، ~ در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۳۹۹ و ۴۰۰ و ۴۷۸ ← فضیلت.
 کرامول: دیکتاتوری ~ ۱۵۳، هواداران ~ ۵۰۲.
 کرواسی (ج): فجایع در ~ ۴۷۹.
 کرونا، اولیور: ~ و واقع‌گرایی اسکاندیناوی ۲۶۶.
 کره شمالی (ج): ۵۰۸.
 کرئون (پادشاه تب): ۲۶۱، ۵۱۳.
 کستاریکا (ج): ۵۳۰، دادگاه امریکایی حقوق بشر در ~ ۴۷۰.
 کسروی، [احمد]: ~ و اتهام مخالفت با اسلام ۵۲۵.
 کشف اصطلاحات الفنون (کتاب): ۴۹۱ ← تهانوی.
 کشاورزی (۱): روسو و ~ ۱۸۲.
 کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد (کتاب): ۵۱۸ ← علامه حلی.
 کشورهای اسکاندیناوی: واقع‌گرایی در ~ ۲۶۶ ← اسکاندیناوی.
 کشورهای افریقایی: ~ و احتمال مطالبه خسارت ۴۶۲.
 کشورهای شمال اروپا: ~ و اقتصاد اروپا ۱۵۳.
 کشورهای عضو اتحادیه اروپا: ~ و بنجاه حق اساسی ۴۷۸.
 کشورهای کمونیستی: ~ و ضدیت با دین ۴۲۵.
 کشورهای مسلمان: داعیان تجدد در ~ ۴۲۶.
 کلام (ع): ~ و عدالت ۳۰۳ و ۳۰۷.
 کلانتری، مرتضی: ۵۱۷.
 کلدانی: رواقیان و آمیختن عنصرهای دینی ~ با اندیشه‌های یونانی ۱۱۷.
 کلسن، هانس: ۵۴، آرا و نوشته‌های ~ ۵۱۳، ~ و اثبات‌گرایی ۴۶۹، انتقاد ~ از نظریه حاکم و قانون آستین ۲۵۴ و ۲۵۵، انتقاد ~ از عدالت توزیعی ارسطو

- ۳۱۴، انتقاد نظریهٔ به ۲۵۷ و ۲۵۸، به و تأثیر از مکتب
جدید کانتی ۲۵۴، دورکین و انبات گرایان به ۳۳۸، به
و تکالیف ۵۲، به و دولت و قانون ۷۴ و ۲۵۶-۲۵۸، به
و قانون ۴۹۲، به مؤسس مکتب حقوقی وین ۲۵۴، به
و نظریه پردازان عدالت ۹۱، به و نفوذ بر انبات گرایان
جدید ۲۵۹، به واضح نظریه محض حقوق ۲۴۹ و
۲۵۲-۲۵۶ و ۲۵۸، هارت و اندیشه‌های به ۲۴۹.
- کلمب، کریستف: ۱۳۳.
- کلمبیا (ج): آدم خواری در شمال به ۴۵۲ و ۴۵۳.
- کننیالیسم (ا): به و حقوق بشر ۴۱۲.
- کننیست: به های قرن هجدهم امریکا: ۴۵۷.
- کلیسا (ا): آباء به و آتش زدن کتاب روسو ۱۸۰، آباء به
و انحصار حقوق الهی ۱۱۷ و ۱۱۸، اتحاد به و دولت
۲۰۳، ارباب به و اعتراض به اهل قلم ۲۱۵، اصلاحات
به و ضدیت کهنه اندیشان ۴۱۰، اصلاح گری دینی و
سلطهٔ به ۱۴۴، به و املاک کنت تولوز ۱۳۵، بازرگانی
و ثروت و به ۱۵۲، تعصبات به با مباحث حقوقی
و سیاسی ۱۲۷، تقدم به به همهٔ سلطنت‌ها ۱۴۱ و
۱۴۲، جدایی به از دولت در شهر خدای آگوستین
۱۱۸، حمایت خان‌ها و فتودال‌ها از به ۱۴۴، حمایت
شاهزادگان از جهاد به ۱۳۵، به و دست اندازی
به امتیازات اقتصادی و اجتماعی ۱۴۳، به و دولت در
انگلیز بیون اسپانیا ۱۳۹، به و روسو ۵۰۶، روشن فکران
دینی و تبلیغ بر ضد به ۱۴۳-۱۴۴، روبرویی به با
اصلاح طلبان ۱۴۲، به و زانسیوس ۵۰۲، سیزهٔ به با
تجدد و علوم ۴۲۴، به و عذاب اخروی ۱۴۲، به و
فرد محی ۱۱۷، فلسفهٔ مدرسی به ۱۴۴، کاتارها و
به ۱۳۵، به و کانت ۱۸۸-۱۸۹، به و کرامت انسانی
۲۲۹، به و گناهکار ۱۴۲، لوتر و اصحاب به ۱۴۲-
۱۴۳، مخصوصاً به و دولت ۱۱۷-۱۱۸، به و معادلهٔ
اسوال ۱۳۸.
- کلیسای ارتدکس (ا): روسیه و به ۳۱۰.
- کلیسای ویتنبرگ (ا): به و مدعیان لوتر ۱۴۲.
- کمبریج (ن): ۵۱۰.
- کمونیسته‌ها (گ): به و کودتا در اندونزی ۵۳۱.
- کمونیزم (ا): ۲۲۶، تجاوز به به حقوق بشر ۴۱۳، به و
سولزنتسین ۴۱۰، به و ضدیت با دین ۴۲۵، نظریه پردازان
به و دخالت دولت ۹۳.
- کمیسیون اروپایی حقوق بشر (ا): ۴۳۰.
- کمیسیون حقوق بشر (ا): ۵۲۵.
- کمیسیون حقوق بشر اسلامی (ا): تأسیس به ۴۴۱.
- کنتراها (ا): به بر ضد ساندنیست‌ها ۳۷۵.
- کنندی: ترجمهٔ آثار به به لاتین ۱۳۲، به و حقوق بشر
۴۱۴، به و سیاست ۱۲۰.
- الکنندی: ۵۰۰.
- کنمان (ج): ۲۱۴ و ۲۱۵.
- کنفرانس جهانی ملل متحد دوریان: به در افریقای جنوبی
۴۶۱.
- کنگو (ج): آدم خواری در به ۴۵۳، به و معاهدهٔ بین‌المللی
تجارت برده ۴۶۰.
- کنوانسیون اروپایی حقوق بشر (ا): ۳۷۲، ۲۰۱، ۲۷۰-۴۷۲،
۴۷۷-۴۷۲.
- کنوانسیون وین (ا): ۳۷۳.
- کنوانسیون‌های بین‌المللی حقوق بشر (ا): الحاق ایران
به به ۴۴۱.
- کوبا (ج): ۵۰۸.
- کوپر، آنتونی اشلی: ۴۵۷.
- کودتا: به علیه دکتر مصدق ۳۷۵، به علیه سالوادور آلنده
۳۷۵.
- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲: ۲۳.
- کورهای آدم‌سوزی (ا): متهمان به ۲۶۷.
- کوسوو (ج): دفاع به ۴۷۹.
- کوفی عنان (دبیر کل سازمان ملل متحد): ۴۷۹-۴۸۱، ۵۲۹،
به و حقوق بشر ۴۰۶.
- کوکلس کلان‌های امریکا (گ): به و لینچ کردن مخالفان
۴۸۴.
- کوندورسه: ۵۱۱.
- کونستیتوسیون فرانسه (ا): به در مشرق زمین ۴۳۸.
- کوهلر: به و تکامل فرهنگ و اندیشهٔ حقوق فطری ۲۸۵،
۲۸۶.
- کویکرها (گ): در به دری به و ناراضیان به امریکا ۲۰۲،
به و کلیا ۵۰۸.
- کیا، خجسته: ۵۲۶.
- کیکاروس بن کیقباد: ۴۵۲، به و آزاد نامه به رستم
۵۲۸.
- کیمیای سعادت (کتاب): ۳۵۰، ۵۲۱ ← غزالی

و بردگی ۴۵۷-۴۶۰. ~ پدربیرالیسم ۲۲۵. ~ و بیمان
انقباض و بیمان اتحاد ۱۷۱ و ۱۸۲. بیوند علوم و اندیشه‌های
سیاسی در آثار ~ ۱۵۴. ~ و تحولات حقوق طبیعی و
۱۹۲. ~ و تدوین قانون اساسی کارولینا ۴۵۸. ~
و تشکیل حکومت مدنی ۱۷۲. تقابل و تعارض حقوق در
نوشته‌های ~ ۳۵۱. ~ و جامعه مدنی ۲۳۶. ~ و
جدایی دولت و کلیسا ۳۹۳. ~ و جنگ شروع ۴۵۸. ~
و حق ۱۹۱. ~ و حق تسلط حکومت ۲۵۲. ~ و حق
طبیعی ۱۷۰. ~ و حکومت ۱۶۹ و ۱۷۰ و ۱۹۲. ~ و
حکومت مطلقه ۲۳۶. ~ و خودخواهی ذاتی آدمی زادگان
۱۸۲. ~ و دولت ۱۷۲ و ۱۷۳. ~ و روسو ۱۷۹ و ۱۸۲.
~ و روشن اندیشی ۱۹۴. ~ و عقل ۱۹۲. ~ و
فردگرایی و فایده‌گرایی ۱۹۳. ~ و کار ۲۰۷. ~ و
کاتولیک‌ها ۳۹۳. ~ و لیبرالیسم اروپایی ۵۱۰. ~ و
لیبرالیسم کلاسیک ۲۲۵. ~ و مالکیت ۱۷۰ و ۱۷۱ و
۱۸۷ و ۲۳۶. ~ و مشروعیت برده گرفتن از سبب دشمن
۴۵۷. موضوع ایدئولوژیک ~ ۱۷۳. نفوذ ~ در
اندیشه‌های سیاسی معاصر ۳۹۴. ~ و واردات برده
۴۶۰. ~ و وضع طبیعی ۳۲۰.
لاهیجی، [عبدالرزاق]: ۵۱۷ ← محقق لاهیجی ← گوهرمراد
لایب‌نیس: ~ و واقعیت ۴۱۸.
لایحه حقوق (۱): ~ در انگلستان ۳۸۰.
لائسیسته (۱): ~ و بی‌طرفی دولت در مسئله دین ۴۲۵.
لائیک (۱): ۴۱۶، ۴۲۵. نگرش ~ در ماکیارلی ۱۵۱.
نگرش ~ در عصر جدید ۱۲۸.
لتونی (ج): عضویت ~ در دادگاه اروپایی حقوق بشر
۴۷۲.
لسینگ: ماسون بودن ~ ۱۷۵.
لطفی، محمد حسن: ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۵، ۴۹۸، ۵۰۸.
لطفعلی خان زند: ~ و آقا محمد خان قاجار ۲۰۹.
لقور: ~ و حقوق طبیعی و عدالت ۲۸۵.
لکنهو (ج): ۴۹۸.
لندن (ج): ۵۰۸.
لنین: ~ و آزادی بیان ۴۱۱.
لوایح شیخ فضل‌الله نوری: ۵۱۰ ← نوری، فضل‌الله
لوامع‌الاشراق (کتاب): ۴۹۸ ← دوانی، جلال.
لوتور: پیروان ~ و کالون ۱۲۳. ~ و دجال خواندن باب
۱۴۳. ~ در برابر کلیسا ۱۴۲ و ۱۴۳. درگذشت ~

گ

گالیله: ۱۹۴، ۱۵۳.
گامبیا (ج): ۴۷۰.
گاندی، مهاتما: ۳۳۸.
گرگوز: ۴۹۳.
گرگیاس: مقابله سقراط با ~ ۹۱.
گروسوس، هوگو: ۵۰۳، ۲۴. ~ و آزادی تجارت ۱۵۶. ~
و ارسطو ۱۵۴. ~ و اسپینوزا ۱۶۷. ~ و اندیشه قرارداد
اجتماعی ۳۸۹. ~ و اهدای کتاب به لویی سیزدهم ۱۵۷.
~ و پدر حقوق بین‌الملل ۱۵۷. ~ و جدایی اندیشه
قانون از دین ۱۵۶. ~ و حقوق طبیعی ۱۵۴ و ۱۵۵. ~ و
حقوق پادشاهان ۱۵۷. ~ و دولت ۱۵۶. ~ و رنسانس
۱۵۴. ~ و سلطنت مطلقه ۱۵۴. ضد و نقیض گویی ~
۱۵۷. ~ و طبیعت آدمی زاد ۱۵۵. نوشته‌های ~ ۱۵۶.
~ و لیبرالیسم اروپایی ۵۱۰. ~ و مالکیت ۱۵۷.
گری، جان: ۵۲۱.
گریز از آزادی (کتاب): ۵۰۱ ← فروم، اریک.
گشتاپو (۱): ~ و هیتلر ۲۷۳.
گفت و شنود/ دیالوگ (۱): ~ تبادل آزاد اندیشه‌ها ۲۳۳.
ادب ~ از نظر غزالی ۲۳۴. ~ و شالوده دموکراسی
۲۳۴ ← دیالوگ.
گلاوکن / سوفیست: ۱۵۸ ← سوفیست
گمپرتس: ۱۱۱، ۴۹۳، ۴۹۶، ۴۹۸، ۵۰۹، ۵۲۸.
گودرز: ۴۵۰.
گوهرمراد (کتاب): ۵۱۷، ۳۰۶ ← لاهیجی ← محقق لاهیجی.
گینه جدید (ج): آدم خواری در ~ ۴۵۳.
گی، برنارد: ~ و دستورالعمل بازجو ۱۳۷.
گیخاتو: ۴۹۳.
گیوم دورانت: جانسینی ~ ۱۵۳.

ل

لاتین / لاتینی (۱): ترجمه آثار فلاسفه یونان و مسلمان به ~
۱۳۲. ترجمه از عبری به ~ ۱۳۱. ترجمه‌های نوشته‌های
ابن رشد به ~ ۱۱۹.
لاک، جان: ۳۴، ۱۷۹، ۳۸۰، ۵۲۴. ~ و آزادی ۱۷۰ و ۱۷۲ و
۱۹۱. ~ و آنتونی اشلی کوپر ۴۵۷-۴۵۸. ~ و افکار
منتسکیو ۱۷۶. ~ و اندیشه قرارداد اجتماعی ۲۸ و ۱۶۹
و ۱۷۱ و ۱۸۲ و ۳۹۲ و ۳۹۳. ~ و انقلاب آمریکا ۱۹۵. ~

۱۴۳. محاکمه به در رم ۱۴۳.
- لوگوس / عقل (۱): به ورواتیان ۱۱۷ ← عقل.
- لولین، کارل: به از بیان گذاران واقع‌گرای حقوقی در امریکا ۲۶۲.
- لویاتان (کتاب): ۱۶۴، ۲۲۶، ۳۸۹، ۳۹۲، ۴۹۲، ۵۰۳، ۵۱۲.
- جامعه مدنی در به هابز ۲۷ ← هابز.
- لویی چهاردهم (پادشاه فرانسه): ۵۰۲. به و جنگ‌های فرونه ۱۵۳.
- لویی سیزدهم (پادشاه فرانسه): ۳۸۶، ۵۰۲. به و گروسوس ۱۵۷.
- لیبرال (۱): فردگرایی به ۵۱۱.
- لیبرال / لیبرال‌ها (گ): به و دولت ۲۲۸. به و برداشت‌های فایده‌گرایانه ۳۳۳. به و محدودیت دولت ۲۲۵.
- لیبرال سوسیالیستی (۱): رالز و حکومت به ۳۲۶.
- لیبرالیست / لیبرالیستی (۱): ۲۲۳ و ۲۲۵.
- لیبرالیسم (۱): ۲۳۸، ۵۱۴. به و آیزنیا برلین ۵۱۰. به و انسان ۲۲۹. به و زمینه‌های مذهبی و اخلاقی ۲۲۴. به و دموکراسی ۲۲۵. به و دورکین ۳۳۹. رالز تبلور به ۳۲۸. ریشه‌های به ۲۲۳. به و شرایط غیر اخلاقی ۲۳۹. ظهور به ۲۲۳. به و عدالت ۳۲۹. به قرن نوزدهم ۲۲۳ و ۲۲۴. به و قیمت ۲۲۹. لاک پدر به ۲۲۵. به و لیبرتاریانیسم ۲۲۴. به رالز و نقد جمع‌گرایان ۳۲۸ و ۳۲۹.
- لیبرالیسم جدید (۱): به و دموکراسی ۳۳۷.
- لیبرالیسم رادیکال (۱): ۲۳۸.
- لیبرالیسم کلاسیک (۱): به و نعالم لاک ۲۲۵.
- لیبرالیسم و حدود عدالت (کتاب): ۲۲۸ ← ساندل، جیمز.
- لیبرتاریانیست‌ها (گ): ۳۲۹.
- لیبرتاریانیسم (۱): به و لیبرالیسم ۲۲۴.
- لیبرتاریانیسم سیاسی (۱): ۲۲۵.
- لیبی (ج): ۵۰۹.
- لیدن (ج): ۴۹۷.
- لینچ کردن (۱): ۲۸۴.
- ماجرای داروی تالیدومید: ۲۷۳ و ۴۷۴.
- مارکس، کارل: ۴۱۱. به و آزادی انسان بورژوا ۲۳۵. به و آزادی عقیده و بیان ۲۳۵. به و آزادی بیان ۲۳۵. به
- و انتقاد بر حقوق بشر ۴۱۱. به و بردگی ۴۵۳. بیروان به و حقوق بشر ۴۱۱. تحلیل‌های به ۳۱۰. به و تضاد طبقاتی و مناسبات تولید ۳۰۹. تلقی مخالفان به از قانون ۳۱۰. به و حقوق بورژوا ۴۱۱. به و روابط اجتماعی ۳۰۹. به و ضابطه کار و ضابطه نیاز ۳۱۵. به و جامعه سرمایه‌داری ۳۱۰. به و قانون ۳۰۹.
- مارکسیست / مارکسیست‌ها (گ): ۲۹۹. به و دولت ۴۱۱.
- مارکسیست‌های نوین (۱): ۳۱۱.
- مارکسیسم: به و عدالت اجتماعی ۳۱۲. شکست به در اتحاد جماهیر شوروی ۳۱۲. به و نظم عادلانه در جامعه ۳۱۲.
- ماژنرانی، [عبدالله]: به و وجوب خلع محمد علی شاه ۴۴۴.
- ماژلان: اکتشافات دریایی به ۱۳۳.
- مکفرین: به و لاک ۱۷۳.
- ماکیاولی: ۱۵۰. به و آغاز جدایی اندیشه سیاست از دیانت ۱۵۶. به و امارت و امیرنشین ۴۶۵. بیکن و به ۱۵۱. به و مسیحیت ۱۵۱. به و انبات‌گرایی ۲۴۸. توشار و عقاید به ۱۵۱. به و دولت ۱۵۰ و ۱۵۱. فلسفه سیاسی به ۱۲۹. نگرش فائالیستی در عقاید به ۱۵۱. نوشته‌های به ۱۲۹.
- مالت (ج): عضویت به در دادگاه اروپایی حقوق بشر ۴۷۲.
- مالزرب: به و لغو سانسور مطبوعات در فرانسه ۱۷۶.
- مالکی (مذ): شاطبی فقیه به ۳۵۰.
- مالکیت (۱): ۳۶۱. به و اعلامیه حقوق بشر فرانسه ۱۹۸. حق به ۴۲ و ۷۸ و ۲۲۳. حق به و امنیت فرد ۲۳۶. به در حقوق طبیعی ۲۸۸. روسو و به ۱۸۲. به و نوهرنست به زن ۷۷. به و عدالت اجتماعی ۳۱۲. به در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۳۶۴ و ۳۶۵. کانت و به ۱۸۷. گروسوس و تضمین به ۱۵۷. به و لاک ۱۷۰ و ۱۷۳ و ۱۸۷. مفهوم حقوقی به ۳۱۰. به و هابز ۱۶۰.
- مالکیت بضع (۱): به اختصاص داشتن زن به مرد ۱۲۳.
- مالکیت خصوصی (۱): اندیشه‌الغای به ۳۲۵. عدالت اجتماعی و الغای کلی یا جزئی به ۳۱۲. به و مالکیت عمومی ۲۲۶.
- مالکیت عمومی (۱): به و مالکیت خصوصی ۲۳۶.

- مالکیت مشاع (ا): به و مالکیت اختصاصی ۲۳۷.
- مانوی / مانویان (گ): به بودن اگوستین ۱۳۴. تسامح
و اغماض به ۱۳۵. به در اروپا و آفریقا ۱۳۴. به در
ژم ۱۳۵. عقاید به در نهضت البیگایان ۱۳۴.
- مانویان کاتار (ا): به و تثویت ۱۳۵.
- مانیفست حزب کمونیست (کتاب): ۴۱۱ ← مارکس، کارل.
ماوردی / الماوردی: ۴۳۱. ۵۲۷.
- ماورای ملی (ا): مسائل حقوق بشر و حالت به ۴۸۱.
مایورکا: ۱۳۳.
- مبادلات آزاد بازار (ا): به در لیبرتاریسم سیاسی ۲۲۵.
مبارزات انتخابی (ا): به و کثرت‌گرایی ۲۳۴.
- مبارزه‌های سیاسی: عدالت و به ۸۸.
- مبداء و معاد (ا): ۸۰.
- متافیزیک (ا): ۹۱. استدلال‌های به ۸۴. بنام و مکتب
به ۸۲. حقوق طبیعی به ۱۵۴. به و واقع‌گرایان
اسکاندیناوی ۲۶۶.
- متجددین اسلام‌گرا (گ): ۴۲۷.
- متفقین (گ): اعلامیه‌های به ۳۹۶.
- متفکران اسلامی (گ): عدالت و به ۳-۳.
- متفکران فرانسوی (گ): به عصر روشن‌اندیشی در
انگلستان ۱۷۲.
- متفکران مارکسیستی (گ): به و حقوق بشر ۴۱۱.
- متفکران یونانی (کتاب): ۴۹۳. ۴۹۶. ۴۹۸. ۵۰۹. ۵۲۸ ←
گمپرتس
- متکلمان / متکلمین اسلام (گ): به و حسن و فبح عقلی
۳۰۶. عدالت و به ۳-۳.
- متوکل [خلیفه عباسی]: ۴۵۵.
- متون عربی (ا): یهودیان و ترجمه به برای عالم مسیحیت
۱۳۱.
- مثال / مثل (ا): به افلاطون ۹۳. به و عدالت افلاطون ۹۱.
مثلت تجارت برده (ا): ۴۵۶.
- مثنوی (کتاب): ۴۹۵. ۵۲۷. حق و حقیقت در به ۳۸ ←
مولانا ← مولوی.
- مثنوی جام جم (کتاب): حق در به ۴۱ ← جام جم ←
اوحدی سراغی‌ای.
- مجازات اسلامی (ا): قانون به ۱۰۷ ← قانون مجازات
اسلامی.
- مجالس مقننه ایران (ا): ۴۲۲.
- مجلس شورای اسلامی (ا): به و حفظ حقوق ملت ۴۱.
حق به در تحقیق و تفحص ۵۵. فراکسیون حقوق بشر
در به ۲۲۲.
- مجلس شورای ملی (ا): به و آزادی ۵۰۹.
- مجلس عوام (ا): قضیه تالیدومید در به ۲۲۲.
- مجلس قانون‌گذاری آلمان (ا): به و اعطای اختیارات ویژه
به هیتلر ۲۲۲.
- مجلس نردها (ا): ۴۷۷.
- مجلس ملی فرانسه (ا): ۵۱۰. ۵۳۰. اولین بیانیه حقوق
بشر در به ۵۳.
- مجلس مؤسسان (ا): قانون اساسی در به ۲۵۵.
- مجمع عمومی سازمان ملل: به و رژیم فرانکو ۴۶۹.
- مجموعه آثار افلاطون (کتاب): ۴۹۵ ← افلاطون.
- مجموعه آثار کانت (کتاب): ۵-۷ ← کانت.
- محاضرات سقراط: ۲۳۳ ← سقراط.
- محافظة کار (ا): حقوق طبیعی و نیروهای به ۲۸۸. لاک
به و مواضع بورژوازی ۱۷۳.
- محافظة کار روشن فکر (ا): به لقب منسکیو ۱۷۶.
- محقق لاهیجی: به و فعل واجب ۳۰۶ ← لاهیجی ←
گوهر مراد.
- محمد: روسو درباره به ۱۸۰.
- محمد بن عبیدالله: قیام به در اهواز ۴۵۶.
- محمد حامد الفقی: ۵۲۶.
- محمد خالد مسعود: ۴۹۱.
- محمد رضا پهلوی: سرنگونی به ۲۲۵.
- مدارا / تسامح (ا): به سیاسی و دموکراسی ۵۱۴. منافات
حکومت الهی (توکراسی) با به ۱۸۱ ← تسامح.
- مداین (ج): سلمان فارسی و حکومت به ۴۵۴.
- المدبرون / کارگزاران (ا): ۱۲۲ ← کارگزاران.
- مدخلی برداشتر حق (کتاب): ۱۸۹ ← کانت.
- مدرسی / اسکولاستیک / فلسفه ارسطویی (ا): ۱۲۸.
۱۲۴ ← اسکولاستیک ← فلسفه مدرسی کلیسا.
- مدرسیون (گ): ۲۸۵. ۲۸۹.
- مدیترانه (ج): ۱۵۳.
- مدینه (ا): به ی ابن خلدون ۱۲۵. به ی ابن سینا ۱۲۲-
۱۲۲. به در اخلاق ناصری ۱۱۰. به ی غزالی ۱۲۵.
به ی فارابی ۱۲۰.
- مدینه احرار / شهر آزادگان (ا): به خواجه نصیر طوسی

۲۱۹ ← شهر آزادگان.

مدینه الاهداف (۱): به کانت ۳۱ ← کانت.

مدینه جماعت (۱): ۲۱۹ ← مدینه احرار ← شهر آزادگان.

مدینه فاضله / اجتماع کامل (۱): به فارابی ۱۲۰ و ۱۲۱

و ۱۵۹، ارسطو و به افلاطون ۱۰۹، دولت منالی به

۹۱، به فرمانروایی برترین‌ها ۲۳۲.

مذهب (۱): اسپینوزا و حق تصمیم‌گیری به ۱۶۸، جدایی

حقوق از به ۱۵۶، به و روسو ۱۸۰ و ۱۸۱، به الحادی

در شمال ایتالیا و جنوب فرانسه ۱۳۴.

مذهب کشیشان / مسیحیت کاتولیک (۱): روسو و به

۱۸۰ ← مسیحیت کاتولیک.

مراغی، میر عبدالفتاح: ۵۰۰.

مردان اندیشه: مصاحبه برای مگی با دورکین: ۵۱۹ ←

دورکین.

مردان اندیشه، پدیدآورندگان اندیشه سیاسی (کتاب): ۸۸.

۴۸۹، ۴۹۵ ← مگی، بواين.

مردم‌سالاری / دموکراسی: به مشارکت مردم در پارلمان

و قانون ۲۳۱ ← دموکراسی.

مردم‌شناسان (گ): به و روابط حقوقی میان فبایلر

بدوی ۷۲.

مرکاتالیست / مرکاتالیسم (۱): ۱۵۲.

مساوات (۱): به در اسلام ۲۱۹ و ۲۲۰، به در شریعت ۱۰۲.

به و عدالت ۴۹۶، محدودیت به ۹۴.

مستشارالدوله: نامه آخوندزاده به به ۴۲۷، به هوادار

توفیق میان شرع و تجددخواهی ۴۲۷.

مستصم [خلیفه عباسی]: ۲۰۹.

مستقلات عقلیه (۱): به در جهان اسلام ۵۱۲، ناسایی

به ۷۹.

مسمودی: ۵۲۷.

مسکو (ج): ۵۲۴، ۵۲۵، رژه جوانان در به ۴۸۴.

مسکویه، ابوعلی: ۳۰۸، ۴۹۸، به و این سبنا ۱۰۲، به

و تساوی عددی و هندسی و تألیفی ۱۰۱، به و تفضل

۱۰۲، به و حقیقت ۱۰۲، به و حکمت عملی ۱۲۱، به

و شریعت ۱۰۱ و ۱۰۳، به و عدالت ۱۰۱-۱۰۳.

مسلمان / مسلمانان / مسلمین (گ): ۴۲۸، ۴۹۳، ۵۱۰.

۵۲۴، آشنایی به با اندیشه‌های یونانی ۱۱۹، اختلاف

به پس از یغبر ۱۲۱، اندیشمندان به و اخلاق ۱۸۴.

به و بردگان ۴۵۴، بیت المقدس در دست به ۱۳۲، به

و ترجمه آثار ارسطو به عربی ۱۱۹، حکومت به در

اسپانیا ۱۳۸، سیاست و کشورداری به ۱۲۱، امرای به

۱۳۲، داعیان تجدد در کشورهای به ۴۲۶، به در

اسپانیای اسلامی ۱۳۸، به وصلی‌ها ۱۳۳، به و عبادت

در قربانی ۳۰۵، علمای به و روابط با فردریکو

دوم پادشاه آلمان ۱۳۲، فیلسوفان به و شرح بر سیاست

ارسطو ۱۱۹، قتل‌عام به سربرنیتسا ۵۳۰، قرانت

فیلسوفان به از آثار ارسطو ۱۰۲، مراکز علمی یونانی

در دست به ۱۱۹، مسیحیان و بازگرفتن طلیطله از به

۱۳۱، به و زندگی غرب ۴۲۸.

مسیح، [عیسی]: ۱۱۵، لوتر و تعالیم به ۱۴۲.

مسیح (مذ): اندیشمندان دین به و قانون ۱۱۶، ثنویت

مانوی در دین به ۱۳۴، قبول دین به در اسپانیا و ...

۱۳۸، مجازات نداشتن التزام عملی به دین به ۱۳۹.

مسیحی (مذ): اخلاق به در اندیشه کانت ۴۲۴، ادعای پاپ

در امور روحانی و مذهبی ۱۴۱، از بین رفتن مراکز به

در افریقا ۱۴۲، پاپ اسقف به ۱۴۱، جامعه به و قانون

۱۱۶، جهان به و آغاز بیداری ذهنی ۱۲۷، درگیری فرد

به با عالم و کلیسا ۱۱۷، دولت به و دولت جمهوری

۱۸۰، روحانیان به ۱۸۰، عرب‌ها و یهودی‌ها رعیت

دولت به ۱۳۸، نویسندگان به ۴۵۹.

مسیحیان (گ): به و بازگرفتن طلیطله از مسلمانان ۱۳۱.

بیشرفت اسلام در مراکز مذهبی به ۱۴۱، توقف فتوحات

به در اسپانیا ۱۳۲، ساقط شدن بدهی‌های به به یهودیان

۱۳۳، به و سیاهان افریقایی ۲۱۴، قدرت به در اسپانیا

۱۳۸، به ارتدکس ۱۳۳.

مسیحیت (مذ): به و آخرت ۱۸۰، آشنایی روشن‌فکران با

به ۱۴۳، امتیاز انسان به روح در به ۴۲۴، اندیشه

سیاسی در به ۱۱۵، بنیان‌گذاران به ۳۸۵، بیوندهای

به با فرهنگ یهودی و هلنی ۱۱۷، تبلیغ به ۴۵۶.

به و تحقیر جهان فانی ۱۱۵ و ۱۱۶، تعارض ذاتی به

و جمهوریت ۱۸۰ و ۱۸۱، تلفیق به با سیاست ۱۸۰.

جهان به و مباحثات حقوقی و سیاسی ۱۲۷، به و حرمت

و کرامت انسان‌ها ۲۲۹، دعوت لوتر و رجوع به سلف

در به ۱۲۳، دمسازی به با انقلابیون ۲۰۸، به و رفاه

و شادکامی این جهانی ۲۰۸، رغابت ثنویت با به ۱۳۴.

به روایت عامیانه ابدتالیسم افلاطونی ۱۱۵، سنت‌های

اولیه به ۱۴۳، ماکیاوولی و تعالیم به ۱۵۱، مبنای به

- و عقل ۳۰۵
 معراج السعادة (کتاب): ۳-۷، ۵۱۹ ← ملا احمد نراقی
 معری، ابوالعلا: ۲۱۶
 معلم اول: ۲۱۴ ← ارسطو
 معنی ترکیبی (۱): به شاطبی ۵۰
 معیار العمل (کتاب): ۵۰۰ ← غزالی
 مغول / مغولان (ک): ۴۹۳، قتل عام به در بغداد ۲۰۹
 به و خانان مغول ۷۷
 مفردات الفاظ القرآن (کتاب): ۳۹، ۹۸، ۲۹۷ ← واغب
 اصفهانی
 مقالات شمس (کتاب): ۵۲۶ ← ملک داد تبریزی، شمس الدین
 محمد
 مقاله نامه اروپایی حقوق بشر (۱): ۵۳۰، به و تفسیر آن
 ۴۷۲
 مقاله نامه منع بردگی (۱): ۵۲۹
 مقبولات (۱): به در حکمت نظری ۱۲۲
 مقدمه ابن خلدون (کتاب): ۵۰۰
 المکاسب (کتاب): ۵۱۹ ← انصاری، شیخ مرتضی
 مک اینتایو، السدیرو: به و انسان ها در ساختار اجتماعی
 ۲۲۸، به و رالز ۳۲۸، به و عدالت ۳۱۳، به و مردگرایی
 ۲۲۷
 مکتب اثبات گرایانه حقوق (۱): عارب و به ۲۵۹
 مکتب اصالت تحصیل / اثبات گرایی / پوزیتیویسم (۱):
 ۸۱ ← اثبات گرایی ← پوزیتیویسم
 مکتب اقتصادی منچستر (۱): لبرالسم و به ۲۲۴
 مکتب پوزیتیویستی تحلیلی (۱): به و رنالیست ها ۴۷
 مکتب تاریخی (۱): ۴۹۴
 مکتب تجریمی (۱): ۸۱ ← امپریسم
 مکتبه المحمودیه (ن): ۵۲۶
 مکتبه المصطفوی (ن): ۵۱۷
 مکتب حقوقی وین (۱): ۲۵۴
 مکتب رواقی (۱): ۱۱۷ ← رواقی
 مکتب رنالیسم امریکا (۱): حقوق دانان به و حق ۴۶
 مکه (ج): ۱۴۱
 مکی، براین: ۲۹۵، ۵۱۹، به و کتاب رالز ۳۱۸، گفت و گوی
 آیزابا برلین با به ۳۹، مصاحبه به با دورکین ۵۱۹
 ملاصدرا: ۲۴، ۵۰۹، آزادی از دیدگاه به ۲۱۷ و ۲۱۸
 ملت (۱): به و تصمیم گیری در آزادی سیاسی ۲۳۱، به در
 بردین یهود ۱۱۷، موضع گیری به در برابر دولت ۱۱۷
 نجات به از بدعت ۱۳۵، به از نظر روسو ۱۸۰، نگاه
 به به عالم زمینی ۱۱۵، به و نیجه ۱۱۵، وفق تعالیم
 به و اندیشه های متفکران یونان ۱۳۱، همانندی به با
 نظریه افلاطون به عالم ۱۱۵، یهودیان و ترجمه متون
 عربی برای به ۱۳۱
 مسیحیت کاتولیک / مذهب کشیشان: روسو و به ۱۸۰
 ← مذهب کشیشان
 مسیحیت ناب (۱): به بر مبنای تعالیم انجیل ۱۸۰
 مسیحی راستین (۱): به و توبه ۱۱۵، ۱۴۲ و ۱۴۳
 مسئله یهود (رساله): ۴۱۱ ← مارکس، کارل
 مشارکت (۱): حقوق فردی با به فرد در حکومت ۲۳۰
 حق به و انتخابات ۲۲۳، دولت و به ۲۲۸، به فرد
 در اجتماع از نظر روسو ۱۸۱، ۱۸۲، گفت و شنود و به
 دسته جمعی ۲۳۳، به مردم در پارلمان و قانون ۲۳۱
 به همگان در رفع نیازمندی ها ۲۳۸-۲۳۹
 مشاهده و تجربه (۱): اعتبار به ۱۴۴، هیوم و به ۱۸۴
 مشرق زمین (۱): بازرگانان در به ۱۴۰، ریشه عقاید مانوی
 از به ۱۳۴
 مشروطه خواهی ایران (۱): آزادی و برابری در به ۲۱۹
 مشروطه سلطنتی: لاک و به ۲۲۵
 مشروطه / مشروطیت (۱): ۲۲، ۲۲۰، ۵۰۹-۵۲۷
 مشروطه ایرانی، پیش زمینه های نظریه ولایت فقیه (کتاب):
 ۵۲۷ ← آجودانی، ماشاءالله
 مشهورات (۱): به در حکمت عملی ۱۲۳
 مصر (ج): ۵۰۰، ۵۲۷، اهرام به قدیم ۵۱۵، برون راندن
 بزناس از به ۱۱۹
 مصریان (م): به و بردگی ۴۵۱
 مصدق، محمد: ۳۷۵
 مصلحت عمومی (۱): به و فارابی ۱۲۰
 مطالعات انتقادی حقوقی: به و مخالفت با حقوق بشر ۲۱۲
 معارف اسلامی (عد): ۴۲۶
 معاهده بین المللی جامع در تحریم تجارت برده: به در
 بروکسل ۲۶۰ و ۲۶۱
 معاهده تکمیلی ۱۹۵۶: به [در تحریم بردگی] ۲۶۱
 المعتز [عباسی]: ۴۵۴
 معتزله / معتزلی ها / عدلیه (ک): به و حسن و فیح عقلی
 ۹۹، به و عدالت خداوند ۳۰۴، به و اسلام ۱۲۹، به

- زبان اهل قلم ۲۰۸.
- ملت تمام متمدن (۱): ۴۸۳.
- ملت غیر متمدن (۱): ۴۸۳.
- ملت نیمه متمدن (۱): ۴۸۳.
- ملک ابن سعود (پادشاه عربستان): ۴۲۸.
- ملک داد تبریزی، شمس‌الدین محمد: ۵۲۶.
- ملکم خان (میرزا): ۴۲۹. اندیشه‌های ۵۲۷، ۵۲۷ و توفیق میان تجدد طلبی و مبانی مذهبی ۴۲۷، ۴۲۷ و روزنامه قانون ۴۲۷.
- منتسکیو: ۳۸۰، ۴۳۰، ۴۹۵، ۵۰۵. آثار ترجمه شده ۲۴، ۲۴ و آزادی ۵۰۴، ۵۰۴ و آشنایی با افکار و آثار لاک ۱۷۶. اختلاف عدالت مطلق ۵۰۴ با اصل نظریه درباره قانون ۱۷۹، ۱۷۶ و اخلاق ۱۷۶، ۱۷۶ و اصلاحات سیاسی ۱۷۶، ۱۷۶ و اعتدال ۱۷۶ و ۱۷۷، ۱۷۷ و اندیشه تفکیک قوا ۳۹۲، ۳۹۲ و انگلستان ۱۷۵، تأثیر ۵۰۴ بر نهضت استقلال طلبی آمریکا ۱۷۵، تأثیر ۵۰۴ بر نویسندگان قانون اساسی آمریکا ۱۷۵، تجدید چاپ کتاب ۱۷۶، ۱۷۶ و تمایز بین آزادی سیاسی و آزادی فلسفی ۱۷۶، ۱۷۶ و حقوق طبیعی ۸۴، ۸۴ و روح القوانین ۱۷۶، ۱۷۶ ماسون بودن ۱۷۵، ۱۷۵ و محافظه کار روشن فکر ۱۷۶، ۱۷۶ مخالف تجارت برده ۴۶۰، ۴۶۰ و مذهب ۱۷۶.
- المنتصر [عباسی]: ۴۵۴.
- منتظری، [حسینعلی] آیت‌الله: ۵۲۲.
- منشور آتلانتیک، مورخ ۱۴ اوت ۱۹۴۱: ۳۹۶.
- منشور ملل متحد (۱): ۳۷۲، ۴۲۳، ۴۶۸، ۵۲۵. ایران و ۴۳۱، ۴۳۱ و تأسیس قواعد حقوق بین‌الملل ۴۲۶، ۴۲۶ تدوین ۵۷، رعایت جهانی حقوق بشر در ۳۹۶، ۳۹۶ منطقه الفراغ (۱): ۴۷۰، ۴۷۰ و اکویناس ۱۲۹، ۱۲۹ فقه‌های اسلام و ۹۶، ۹۶.
- منطق سمبولیک (عد): ۲۶۵.
- منیة الطالب (کتاب): ۴۹۰، ۴۹۰ و نائینی.
- منیرالزمان، ا. ف. م.: ۵۲۳.
- الموافقات (کتاب): ۳۵۰، ۴۹۱، ۵۲۲ و شاطبی.
- موتسارت: ۱۷۵.
- موحد، محمد علی: ۵۰۳، ۵۰۶، ۵۲۳، ۵۲۶.
- موسولینی، [بنیتو]: ۴۸۴، ۵۱۱، ۵۱۱ و دولت ۲۲۶ و ۲۲۷.
- موسی: ۲۳۹ و آزادی بین اسرائیل ۲۳۹، ۲۳۹ حقیقت در زمان ۱۳۰، ۱۳۰.
- مولانا: ۲۸ و حق در مثنوی ۲۸ ← مولوی.
- مولوی: جلال‌الدین محمد بن محمد: ۸۴ و اخلاق ۸۴.
- مولینوس (کشیش اسپانیایی): ۵۰۲.
- موناد (۱): ۲۳۵.
- مونارشی (۱): هابز و ۱۶۴.
- مونتینی: ۳۸۰، ۵۱۰.
- مهندی، علی اکبر: ۵۰۵.
- مهرپور، حسین: ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۳۱.
- مهندسی اجتماعی (۱): ۲۸۶ و اندیشه باوند ۲۸۶.
- میانه رو معتدل: لاک ۱۷۶.
- میثاق بین‌المللی حقوق ... (۱): الحاق ایران به ۴۴۱ و ۴۴۲.
- میثاق حقوق بنیادین اتحادیه اروپا (۱): ۴۷۸ ← میثاق نیس.
- میثاق نیس (۱): ۴۷۸.
- میرداماد: ۵۱۹.
- میرفخرایی، جعفر: ۵۲۳.
- میزان العمل (کتاب): ۴۹۸ ← غزالی.
- میشله، ژول: ۵۰۱.
- میل، [جان استوارت]: ۳۸۰، ۵۱۳. آثار ترجمه شده ۲۴، ۲۴ و اندیشه حقوق طبیعی ۲۸۹، ۲۸۹ و پینرو فایده‌گرایان اجتماعی ۲۹۳، ۲۹۳ و حق ۲۴، ۲۴ و حکومت دیکتاتوری ۲۲۹.
- میلانی، عباس: ۳۳.
- میلوشویچ (رئیس جمهور صربستان): ۴۸۴. برافقاندن ۲۷۹ از قدرت ۲۷۹.
- مینوی، مجتبی: ۴۹۴، ۴۹۸، ۵۰۸، ۵۰۹.
- ن**
- ناب / کاتار: ۱۳۴ و بیروان نهضت البیگاییان ۱۳۴ ← کاتار ← نهضت البیگاییان.
- ناپل (ج): یهودی کنی در ۱۳۳.
- ناپلتون (ج): قانون مدنی ۳۵۳.
- ناتان نیس: ۵۲۴.
- نازی (۱): حقوق دانان ۲۶۸ و اوامر پینوا ۲۶۸، رژیم ۲۶۸ و حقوق بین‌المللی ۳۹۵، سقوط رژیم ۲۶۸، قانون ۲۷۳ و ۲۷۴، نظریه پردازان ۲۷۳ و تبلیغات نژادی در آلمان ۲۹۱.

- نازیگ، رابرت: ۳۱۸، ~ و حقوق طبیعی ۳۱۲، ~ و دورکین ۳۲۸ و ۳۲۹، ~ و رالز ۳۲۹، ~ و کانت ۳۲۹، ~ و مالکیت ۳۳۱ و ۳۳۲.
- نازی‌ها (گ): ~ و تصفیه نژادی یهودیان ۵۲۴، حاکمیت ~ ۲۶۷، ~ و دستگاه قضایی آلمان ۲۶۸ و ۲۷۳، ۲۶۷، ناسخ التواریخ (کتاب): ۲۰۹.
- ناسیونال سوسیالیست‌های آلمان (گ): ۹۳.
- ناسیونالیستی (ا): مرکانالیست‌ها و سیاست ~ ۱۵۲.
- ناسیونال سوسیالیسم (ا): ۲۲۶ و ۲۴۸.
- ناگازاکی (ج): بیماران اتمی ~ ۵۷.
- نامه پولس به رومیان: ۵۲۳ ← عهد جدید ← کتاب مقدس.
- نامه فرهنگستان ایران (نشریه): ۴۹۱.
- نامه‌های انگلیسی (کتاب): ۱۷۵ ← ولتر.
- نامه‌های ایرانی (کتاب): ۱۷۶ ← منتسکیو.
- نانت: تقریرات ~ ۴۹۰، ~ و حق ۴۹۰، فرمان ~ ۵۰۲، لغو فرمان ~ ۱۵۲ ← فرمان نانت.
- نائینی، حسین: ~ و مخالفت با جمهوریت ۴۴۲.
- نبوت (ا): ۳۰۴ و ۳۰۵.
- نبی اکرم: ۴۲۸ ← محمد.
- نجوم (ع): ترجمه کتاب‌های ~ ۱۳۱.
- نخبه گرایان فرانسوی: ۳۱۶.
- نخستین رویارویی‌های اندیشه گران ایران با دورویه تمدن بورژوازی غرب (کتاب): ۵۲۹ ← حائری، عبدالهادی.
- نجد (ج): وهابی‌های ~ ۴۲۸.
- نراقی، ملا احمد: ۵۱۹، ~ نظریه بردار ولایت فقیه ۳۰۷.
- نروژ (ج): ~ و قانون مکتوب ۳۸۰.
- نژادپرستانه / نژادپرستی: محکومیت ~ اسرائیل ۴۶۲.
- نسبیت (ا): ~ و ارزش‌ها ۲۹۷، ~ و تکامل ۲۸۶، رادبروخ و ~ حقوق ۵۱۴.
- نسبیت اجتماعی (ا): ~ و جامعه‌شناسی تاریخی ۲۹۷.
- نسبیت حقوق (ا): ~ و رادبروخ ۲۶۹.
- نسبیت فلسفی حقوق (ا): ~ و مدارای سیاسی ۵۱۴.
- نسبی‌گرایی فرهنگی (ا): ~ و آیزایا برلین ۴۱۸.
- نسبی‌گری (ا): ~ و اثبات‌گرایی ۲۴۸.
- نسل‌کشی (ا): متروعت ~ ۴۸۵.
- نسیحه الملوک: ۳۳ ب ← سعفی.
- نصیرالدین طوسی: ۴۹۸ ← خواجه طوسی / خواجه نصیرالدین طوسی.
- نظام استبدادی: ۲۳۳.
- نظام بین‌المللی حقوق بشر (کتاب): ۴۴۲، ۵۲۷ ← مهرپور، حسین.
- نظام خودسرانه (ا): ۲۳۳.
- نظام دیکتاتوری (ا): ۲۳۳.
- نظام سلطنتی (ا): ~ و آزادی ۱۷۷.
- نظام تمامت خواه (ا): ۲۳۳.
- نظریه ابزاری (ا): ~ دولت ۱۱۱.
- نظریه بنیادگرا (ا): ~ و حاکمیت دولت ۴۶۸.
- نظریه حقوق محض (ا): ۲۵۸.
- نظریه حقوقی (کتاب): ۵۱۷ ← فریدمن.
- نظریه سیاسی ارسطو (کتاب): ۵۰۹ ← بارنز، جان‌تان.
- نظریه عدالت (کتاب): ۲۷۷، ۳۲۹، ۵۱۶ ← رالز.
- نظریه عمومی حقوق و دولت (کتاب): ۲۵۴ ← کلسن.
- نظریه محض حقوق (ا): کلسن واضح ~ ۲۵۲ و ۲۵۵.
- نظریه محض حقوق (کتاب): ۲۵۲ ← کلسن.
- نظریه معنی از دیدگاه شاطبی (مقاله): ۴۹۱ ← محمد خالد مسعود.
- نظم خودجوش بازار (ا): ۳۴۶.
- نفیسی، سعیده: ۴۹۴.
- نقش زور در روابط بین‌الملل (خشونت و حق ...) (کتاب): ۵۱۷ ← کاسه، آنتونیو.
- نگهبانان (گ): ۱۲۲ ← کارگزاران.
- نوافلاطونیان (گ): ترجمه آثار ~ به عربی ۱۱۹.
- نوامیس (کتاب): ۱۲۰ ← افلاطون.
- نور (ا): ~ و ظلمت ۱۳۵ ← ثنویت.
- نوروز (روزنامه): ۵۳۰.
- نورویج (ج): کسین کودکان مسیحی در ~ و یهودیان ۱۳۳.
- نوری، شیخ فضل‌الله: ۳۱۹، ۵۱۰.
- نوزایی (ا): ۵۰۱ ← رنسانس.
- نوزایی اروپا (ا): تفتیش عقاید در نهضت اصلاح‌گرایی ~ ۱۳۴.
- نوسباوم، مارتا: ۵۰۹.
- نومسیحیان (گ): ~ و التزام باطنی ۱۳۹، ~ و مناصب دولتی و کلیسایی ۱۳۸.
- نهاد تشخیص مصلحت (ا): تأسیس ~ ۴۴۵.
- نهضت استقلال طلبی امریکایا: تأثیر فلاسفه روشن‌اندیش بر ~ ۱۷۵.

- نهضت اصلاح طلبی دینی (۱): ۱۲۲ و ۲۱۵.
 نهضت اصلاح‌گرایی (۱): به در اروپا ۱۳۴. حقوق طبیعی در به ۱۲۱.
 نهضت اصلاح‌گری مذهبی (۱): ۱۹۳ ← نهضت اصلاح‌طلبی دینی.
 نهضت البیگاییان (۱): به ۱۳۴ ← البیگاییان.
 نهضت خردگرایی (۱): انقلاب علمی و به ۱۵۱.
 نهضت زهد و اعتزال (۱): ۱۵۲.
 نهضت عقلانیت جدید (۱): به و اندیشه حقوق طبیعی ۲۸۹.
 نیچه، [فریدریش ویلهلم]: به و مسیحیت ۱۱۵.
 نیروهای هلندی سازمان ملل: به در سربرنیتسا ۵۳۰.
 نیسبت: ۵۱۱.
 نیکاراگونه (ج): کتراه و ساندیت‌ها در به ۳۷۶.
 نیکولاس پنجم: باب به ۲۵۶ ← پاپ نیکولاس پنجم.
 نیوتن: ۱۹۲ و ۱۵۲ و ۸۲.
 نیوزیلند (ج): ۳۸۰.
 نتوکانتی (۱): ۵۱۲.
 نیویورک (ج): انتقال بردگان به به ۴۵۷. حمله تروریست‌ها به به ۳۲.
- وزارت خارجه آمریکا (۱): به و حقوق بشر ۴۱۴.
 وصیت (۱): حق به ۵۵ و ۵۶.
 وضع آغازین / وضع اصلی (۱): به رالز ۳۲۰.
 وضع طبیعی (۱): به کانت ۳۲۰. به لاک ۳۲۰.
 وقف (۱): ۲۵.
 ولایت (۱): به دولت ۷۵.
 ولایت عهدی (۱): ۷۵.
 ولایت قهری (۱): ۷۵.
 ولتر، [فرانسوا]: ۲۰۷، ۳۸۰، ۵۰۸. به و آزادی عقیده و وجدان ۱۷۲ و ۱۷۵. به و انگلستان ۱۷۵. به و حقوق بشر ۳۷۹. به و نامه‌های انگلیسی ۱۷۵. ماسون بودن به ۱۷۵. به مخالف مذهب ۲۰۸. به مخالف تجارت برده ۴۶۰.
 ونیز (ج): ترجمه آثار اسلامی در به ۱۳۱.
 وود (برونسور): ۵۱۱.
 وهابی‌ها (گ): ۴۲۸.
 ویتنام (ج): آمریکا و به ۳۳۸ و ۳۷۶ و ۴۱۲.
 ویرجینیا (ج): اعلامیه حقوق به ۵۷ و ۴۵۷.
 ویکو: ۵۰۴.
 وین: مکتب حقوقی به ۲۵۲ ← مکتب حقوقی وین.

ه

- هابرماس: به و رالز ۵۱۹.
 هابز، تامس: ۱۷۹، ۱۸۲، ۳۸۰، ۵۱۱. به و آزادی ۳۸۹ و ۳۹۰-۳۹۲. به و آمیختن حاکمیت مطلق بودن با اندیشه قرارداد اجتماعی گروسوس ۳۸۹. به و انبیا گرایي ۲۴۸. به و اسپینوزا ۱۶۷. به و امنیت نفس ۱۷۰. به و اندیشه قرارداد اجتماعی ۱۵۹ و ۱۶۲ و ۱۶۴ و ۱۶۹ و ۱۷۰ و ۳۹۲. به و پیمان انقیاد ۱۸۲. به و ترس ۳۸۹. به و تفاوت حق و قانون ۴۹۲. به و جامعه اولیه ۲۶۱. به و جامعه مدنی لویاتان ۲۷ و ۳۹۰. به و حاکمیت ۳۹۲. به و حق طبیعی ۱۶۰ و ۱۶۲. به و حقوق طبیعی ۵۰۲. به و حکومت ۱۶۲. به و خودخواهی انسان ۲۷. به و خودخواهی ذاتی آدمی زادگان ۱۸۲. به و دورکین ۳۳۸. به و دولت ۱۶۲ و ۱۷۲ و ۳۹۰-۳۹۲. به و روس ۱۸۲. به و سلطنت مطلقه ۱۵۴. به و ضرورت ۳۹۰. به و طبیعت انسانی ۱۷۱. به و عدالت ۱۶۰-۱۶۴. به و فردگرایی و فایده‌گرایی ۱۹۳. فلسفه سیاسی به ۱۶۷.

و

- واسط (ج): قیام زنگیان از اهواز تا به ۴۵۶.
 واسکودوگاما: اکتشافات دریایی به ۱۳۳.
 واشنگتن (ج): حمله تروریست‌ها به به ۳۲.
 واقع‌گرایان (گ): به و قانون ۲۶۳ و ۲۶۴. به و بیدایش مکتب رفتارگرایی حقوقی ۲۶۵.
 واقع‌گرایان اسکاندیناوی (گ): ۲۶۵-۲۶۷. به و واقع‌گرایان امریکایی ۲۶۷.
 واقع‌گرایان امریکایی (گ): به و واقع‌گرایان اسکاندیناوی ۲۶۷.
 واقع‌گرایی حقوقی (۱): بسیار به در امریکا ۲۶۲ و ۲۶۵. به و قانون ۲۶۲.
 وتو (۱): حق به در شورای امنیت ۲۱۲ ← حق وتو.
 وجه مال مشترک (۱): به یا بودجه مدینه ابن سینا ۱۲۳.
 وردروس، آلفرد: به و تقسیم حقوق بین‌المللی ۴۶۹.
 ورژین (ج): ۲۵۶.

- فلسفه قدرت به ۱۶۱ و ۱۶۲ و ۱۶۵ و ۱۶۷ به و قانون
 ۱۶۲ و ۴۹۲ به و قدرت مطلقه حکومت ۱۶۰ به و
 قرارداد اجتماعی ۲۷ به و قوانین طبیعت ۵۰۳ به و
 قوانین طبیعی ۱۶۰-۱۶۲ و ۲۴۶ و ۲۴۷ به و کانت ۱۸۹
 به و گروسیوس ۲۴ به و لویاتان ۱۶۳ و ۳۹۲ به و
 مالکیت ۱۶۰ به و مدنی نبودن انسان ۳۹۳ نوشته‌های
 سیاسی به ۱۵۳ و ۱۵۴
- هارت، هربرت لایونل ادولفوس (پروفسور): ۲۹۶، ۴۹۱
 ۵۱۲ به و اخلاق ۲۷۵ و ۲۷۶ و ۲۸۶ به و ارزش‌های
 جهانی ۲۹۸ به و آستین ۲۵۲ و ۲۵۹ به و اعتبار
 قوانین موضوعه ۲۷۵ و ۲۷۶ به و آنتیگون سوفوکل ۲۶۰
 انتقاد به ازدادگاه [آلمان پس از جنگ] ۲۷۴ به و
 پیوند عدالت ماهوی و قانون ۳۱۷ به و بنام ۴۹
 و حق ۴۹ و ۵۱ و ۶۲ و ۶۴ به و حقوق طبیعی ۲۸۶ به و
 رادبروخ ۲۷۵ و ۵۱۶ به و رالز ۵۲۱ به و رنالیست‌ها
 ۴۷ به و عدالت ۳۱۳ به و فولر ۵۱۶ به و قانون
 ۲۵۹-۲۶۲ و ۲۷۵ و ۲۷۶ و ۲۸۶ و ۲۹۸، کتاب به ۵۱۶
 به و کلسن ۲۵۹ به و نقایص قواعد حقوقی ۲۶۱
- هاروی: ۱۵۳
- هاگسترم: از یشروان واقع‌گرایی اسکاندیناوی ۲۶۶
- هانری چهارم (پادشاه فرانسه): ۳۸۶، ۵۰۱
- هایک، فریدریش فون: [۲۳۷] انتقاد به از نظریه رالز
 ۳۳۲ به و بازار آزاد: ۵۲۱ به و عدالت اجتماعی ۳۳۲
 به و قانون ۳۳۲ به و نظم خود جوش بازار ۳۳۲
 هدف قانون (کتاب): ۴۴، ۴۹۰ ← پرینگ
- هرالد تریبیون (روزنامه): ۵۳۱
- هر، ر. م. به و انصاف و عدالت ۸۸ و ۸۹
- هردر: ۱۷۵
- هرزگوین (ج): قتل عام مسلمانان در به ۵۳۰
- هگل (کتاب): ۵۰۷ ← سینگر، پیتز
- هگل، [گئورگ ویلهلم فریدریش]: [۱۶۵] به و آزادی ۱۹۶
 به و اخلاقیات ذهنی کانت ۲۲۸ به و اخلاقیات عینی
 و اخلاقیات ذهنی ۵۱۱ به و آنتیگون ۵۱۳ به و
 اندیشه حقوق طبیعی ۲۸۹ به و جمع‌گرایی ۲۲۶
 به و دموکراسی ۱۹۶ به و دولت ۱۰۸ به و دولتی
 خداگونه ۱۹۶ به و فرد ۱۹۶، فلسفه به و جمع‌گرایان
 ۵۱۵ به و فلسفه به قرن اخیر ۱۸۵ به و قدرت
 برتر جامعه و دولت ۱۹۷ به و واقع‌گرایان ۲۶۳ نفوذ
- به در فلسفه حق ۱۰۸ و ۲۲۸
- هلاکو خان: ۴۹۳
- هلمز، الیور وندل: از بنیان‌گذاران واقع‌گرایی حقوقی در
 امریکا ۲۶۲
- هلند (ج): ۵۰۸، آشوب‌های به ۱۵۲، اعتراض به
 به محکومیت رژیم فرانکو ۴۶۹، سرمایه‌داری نوپای
 به ۱۵۶، سیاست و تجارت در به ۱۵۳، به و قانون
 اساسی مکتوب ۳۸۰
- هلندی / هلندی‌ها (مد): ۱۵۷، ۴۵۷، زانسیوس کشیش به
 ۵۰۲، گروسیوس فیلسوف به ۲۴، نیروهای به سازمان
 ملل ۵۳۰
- هلنی / هلنیسم (ا): ۴۵۳، پیوندهای مسیحیت با فرهنگ
 به ۱۱۷
- هلوسیوس: ۱۷۵
- هند غربی (ج): آدم خواری در به ۴۵۲
- هندوان (گ): ۳۰۵
- هندوستان (ج): به و کشمیر ۳۷۶، گاندی و مبارزات
 استقلال طلبانه به ۳۳۸
- هوفلند: طبقه بندی به از حق ۵۴-۵۷، طبقه بندی به ۴۹۱
- هوکر، ریچارد: به و اندیشه قرارداد اجتماعی ۱۵۹
- هومر: ۴۵۱
- هویدا، امیرعباس: ۴۱۳
- هویدا، فریدون: به و حقوق بشر ۴۱۳
- هیتلر، [ادولف]: [۴۸۴] به و حق رابینشاگ ۲۳۲، به و
 کتاب ۲۷۳
- هیتلری (ا): آلمان به و بوپر ۲۳۲
- هیروشیما (ج): بمباران اتمی به ۵۷
- هیوم، دیوید: ۲۴، ۳۸۰، به و حقوق طبیعی ۱۸۴ و ۱۸۵
 به و حمله به اندیشه قرارداد اجتماعی ۱۸۳ و ۳۹۴
 به و رابطه علت و معلول ۱۸۴، رساله به ۱۵۲۴، به و
 روسو ۱۸۳، به و عدالت ۱۸۵ و ۳۱۳ و ۳۱۴، به و عقل
 ۱۸۳ و ۱۸۴، به و مشاهده و تجربه ۱۸۴
- هیئت (عد): ۱۹۴، ۴۲۹
- ی
- یاسپرس، کارل: به و آزادی بیرونی و آزادی درونی دولت
 ۲۱۳
- یافت: ۲۱۴، ۲۱۵

- یانسنیسم / ژانسنیسم (۱): ۱۵۲، ۵۰۲ ← ژانسنیسم
یان، کارل: ۲۹۳
یرینگ: ۲۹۰، ۴۲ و ۲۹۳
یزدی، سید محمد کاظم: ۴۹۰
یعقوب لیث صفاری: قیام به در سیستان ۲۵۶
یکتاپرستی (۱): ۷۲، ۱۸۰
یکتاگرایان (ک): ۲۶۹
یکتاگرایی (۱): ۴۷۰ و حاکمیت هر کشور در حقوق بین الملل
۴۷۰
یک کلمه (کتاب): ۴۲۷ ← مستشارالدوله
یونان (ج): ۷۷، ۵۱۰، اندیشه‌های متفکران به در اروپا
۱۳۱، ۲۴، ۲۴، جمعیت برده در اتیک به ۴۵۱
حقوق طبیعی در ۱۱۷، رسم فروش کودکان در ۷۷
یونانی (مذ): اندیشه‌های به در اسلام ۴۲۸، بنده بودن
غیر به ۹۴، ترجمه آثار به به عربی ۱۱۹، ترجمه از
به به عبری ۱۳۱، خدمت بیگانه به به ۲۱۴، به و
دموکراسی ۴۸۲، زبان به در سیسیل ۱۳۲، عدالت
آرمانی در دولت شهر به ۹۴، عدالت در زبان به ۹۵،
مراکز علوم به و مسلمانان ۱۱۹، مشابهت تعبیر به
- عدالت با تعبیرات قرآنی ۹۸
یونانیان (مذ): ۲۹۶، نظر ارسطو درباره ۹۴، به و بردگی
۴۵۱، به و بیگانگان ۲۱۴
یهود (مذ): ۱۸۱، علمای به و روابط با پادشاه آلمان ۱۳۲،
به مبنای مسیحیت ۱۱۷، ممنوعیت مذهب [به در
اسپانیا] ۱۴۰
یهودی / یهودیان / یهودی‌ها (مذ): ۱۸۱، آتش زدن به در
سوئیس و آلمان ۱۳۳، به و انتقال غلامان صقلی از
اروپا ۱۳۱، بیرون راندن به از انگلستان ۱۳۳، به و
اتهام پختن نان فصیح با خون کودکان مسیحی ۱۳۳،
پیوندهای مسیحیت با فرهنگ به ۱۱۷، به و حرمت
قانون ۱۱۷، به در اسپانیا اسلامی ۱۳۸، ستیزه جویی
به ۱۳۲، به و صلیبی‌ها ۱۳۳، عذرخواهی آلمانی‌ها و
زبانی‌ها از به ۴۶۲، قتل عام به ۱۳۳ و ۲۶۷، مسیحی
شدن اجباری به در اسپانیا ۱۳۸، مهاجرت به از
اسپانیا ۱۳۸، مهاجرت به به آمستردام و لندن و
نیویورک و هامبورگ ۱۴۰، به ها و تصفیه نژادی
نازی‌ها ۵۲۴
یهودی ستیزی (۱): به در اروپا ۱۳۳

اعلامیه جهانی حقوق بشر

ترجمه محمد علی موحد

دره‌های حقوق بشر

طرح‌های اردشیر رستمی

www.KetabFarsi.com

مقدمه

نظر بر این که شناسایی کرامت ذاتی و حقوق یکسان وجدایی ناپذیر همه اعضای خانواده بشری اساس آزادی و عدالت و صلح جهانی است؛

نظر بر این که اعمال وحشیانه‌ای که بر اثر نادیده گرفتن حقوق بشر و بی‌اعتنایی به آن انجام یافته است وجدان بشریت را به خشم آورده و [اینک] دنیایی که در آن همه انسان‌ها در بیان و عقیده آزاد و از ترس و فقر فارغ باشند به عنوان والاترین آرمان‌های عموم مردم اعلام شده است؛

نظر بر این که حقوق بشر باید از حمایت حکومت قانونی برخوردار باشد تا مردم مجبور نشوند که به عنوان آخرین علاج در برابر ظلم و تعدی به عصیان برخیزند؛

نظر بر این که اهتمام به توسعه روابط دوستانه در میان ملت‌ها امری واجب است؛

نظر بر این که مردم ملل متحد در منشور [ملل متحد] ایمان خود را به حقوق بنیادین بشر و به کرامت و ارزش انسان‌ها و به حقوق برابر مردان و زنان اعلام کرده و بر آن شده‌اند که برای نیل به پیشرفت اجتماعی و سطح زندگی بهتر و آزادی گسترده‌تر اهتمام ورزند؛

نظر بر این که دولت‌های عضو خود را به احترام ملل متحد و رعایت جهانی حقوق بشر و آزادی‌های بنیادین با همکاری سازمان ملل متحد متعهد کرده‌اند؛

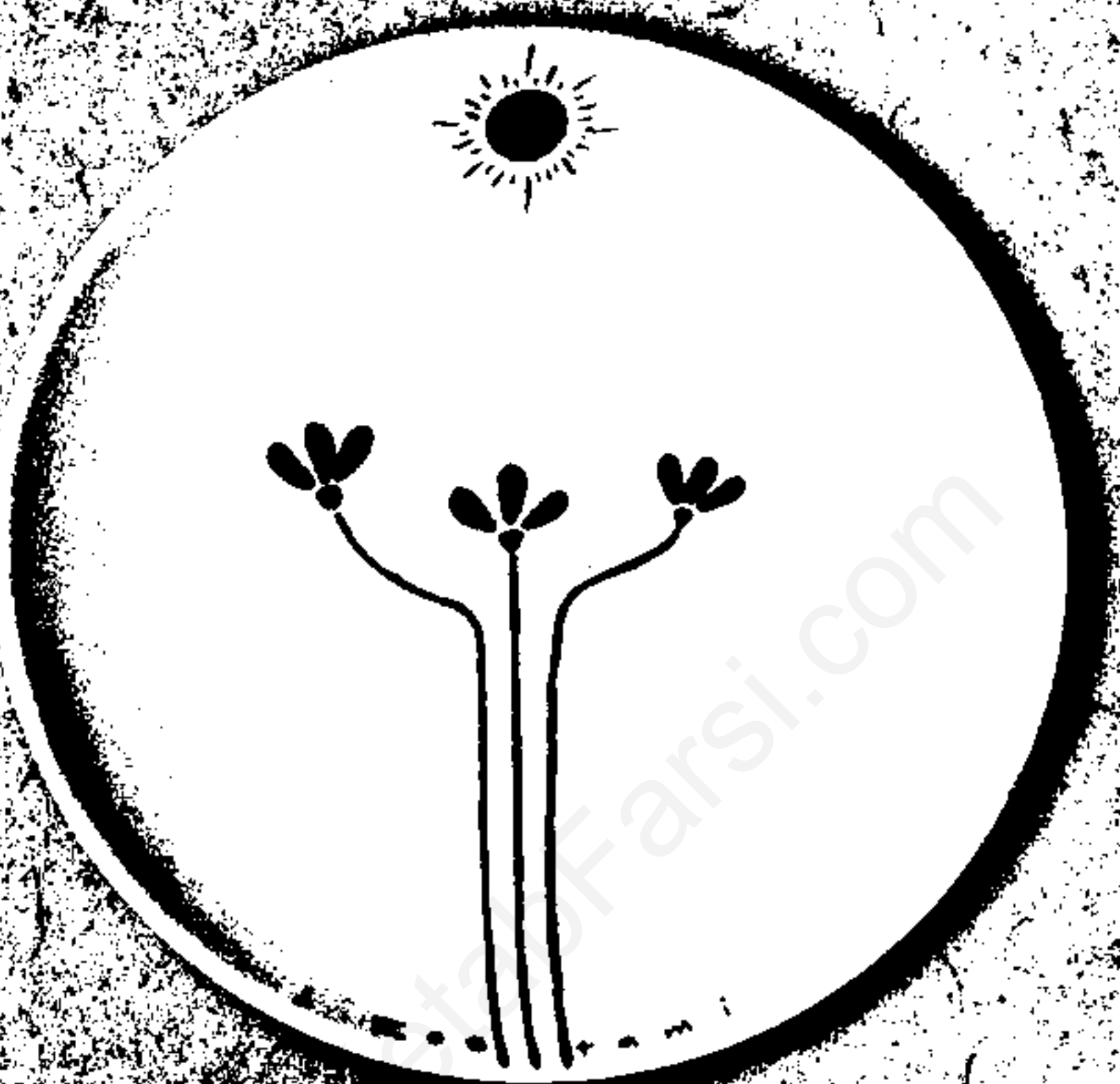
نظر بر این که تفاهم مشترک دربارهٔ این حقوق و آزادی‌ها به لحاظ ایفای کامل آن تعهد، کمال اهمیت را دارد؛

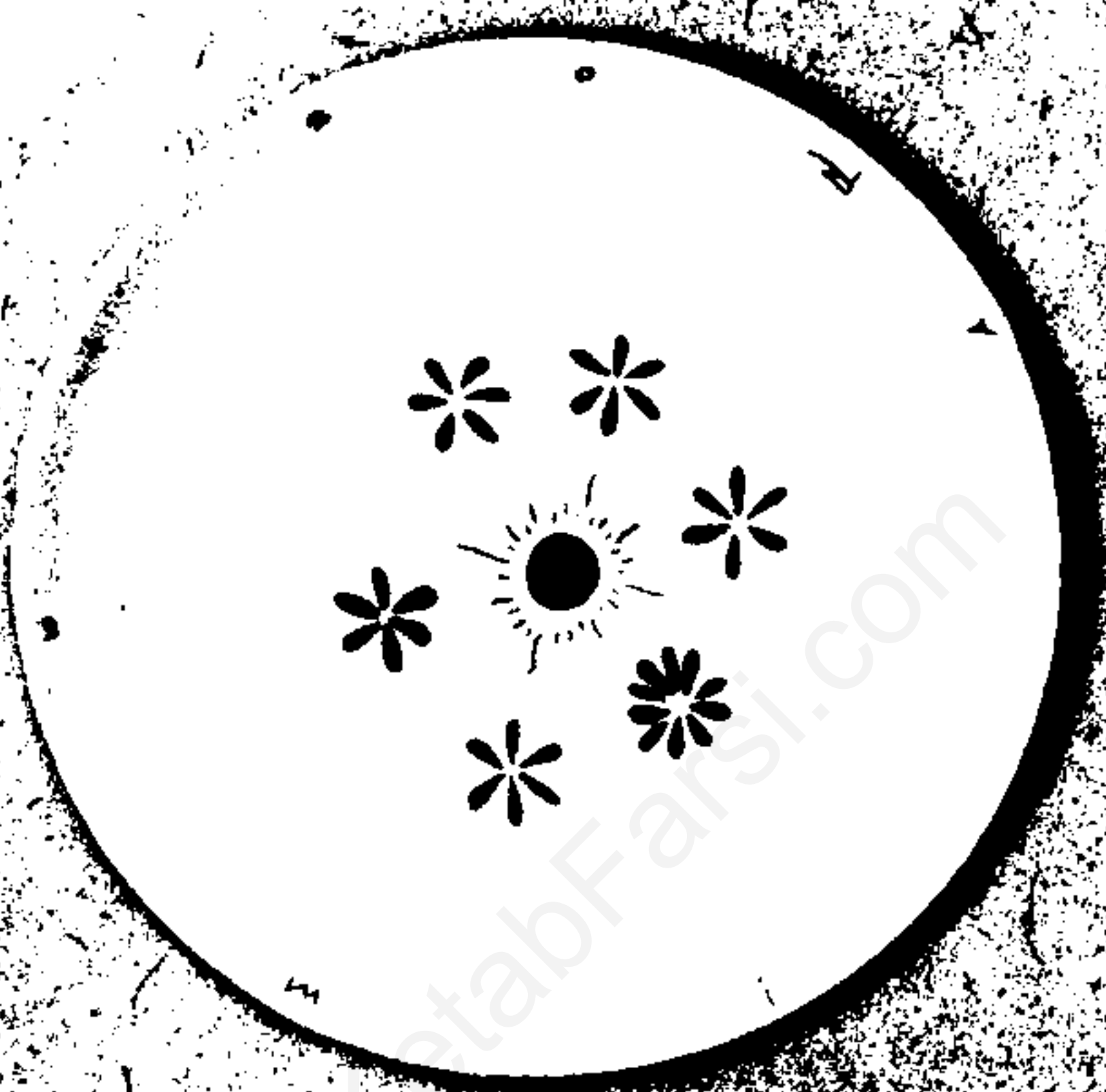
بنابراین

مجمع عمومی

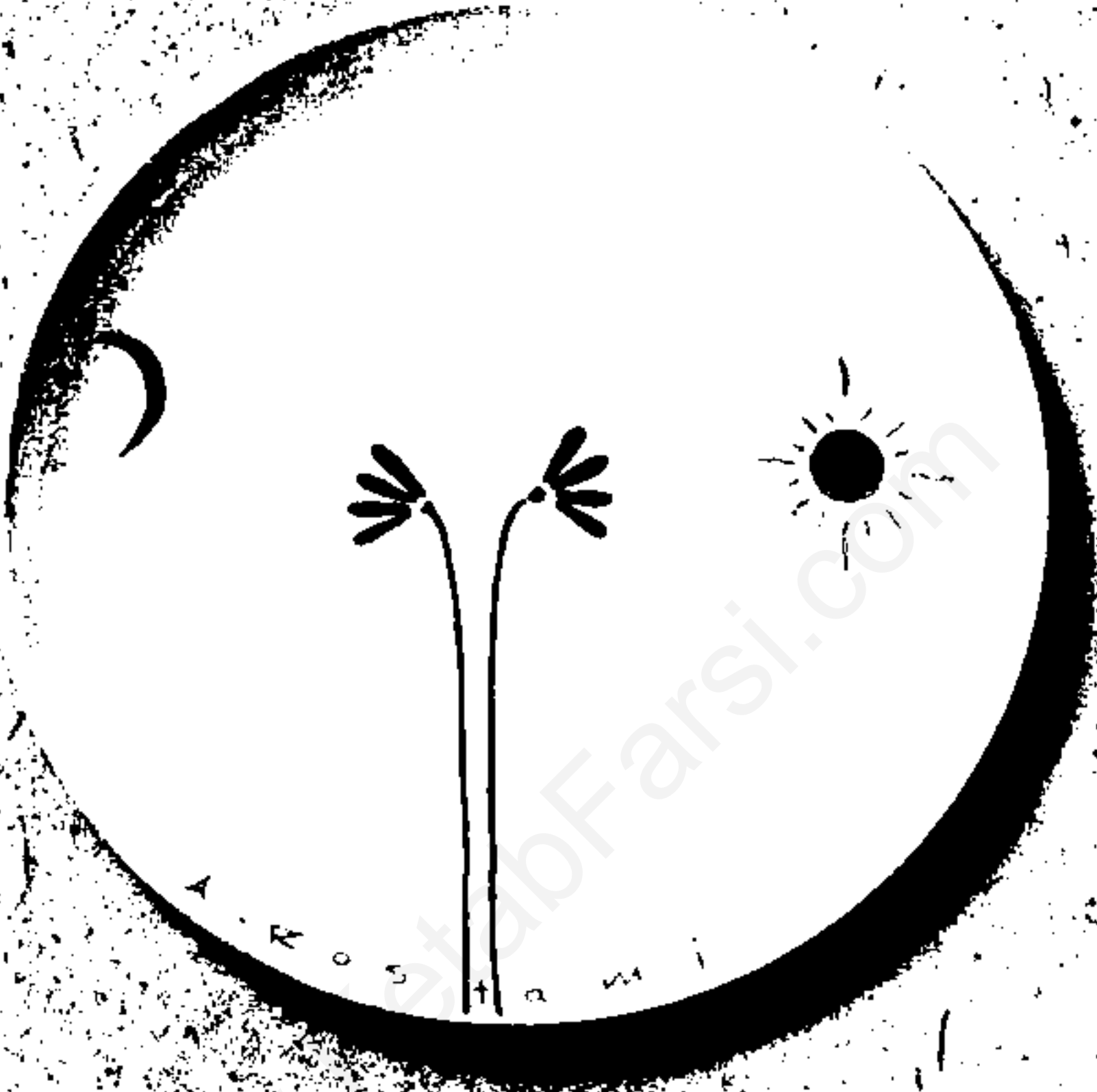
این اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر را به عنوان معیار مشترکی برای همهٔ مردمان و همهٔ ملت‌ها اعلام می‌کند تا کلیهٔ افراد و یکایک نهادهای اجتماع آن را همواره به خاطر داشته باشند و از راه تعلیم و آموزش در ترویج بزرگداشت این حقوق و آزادی‌ها بکوشند و با تدابیر ملی و بین‌المللی گام به گام شناسایی و رعایت جهانی و واقعی آن‌ها را هم در میان مردمان کشورهای عضو، و هم در میان مردمان سرزمین‌هایی که در قلمرو صلاحیت آن‌ها قرار دارند، تحقق بخشند.

www.KetabFarsi.com

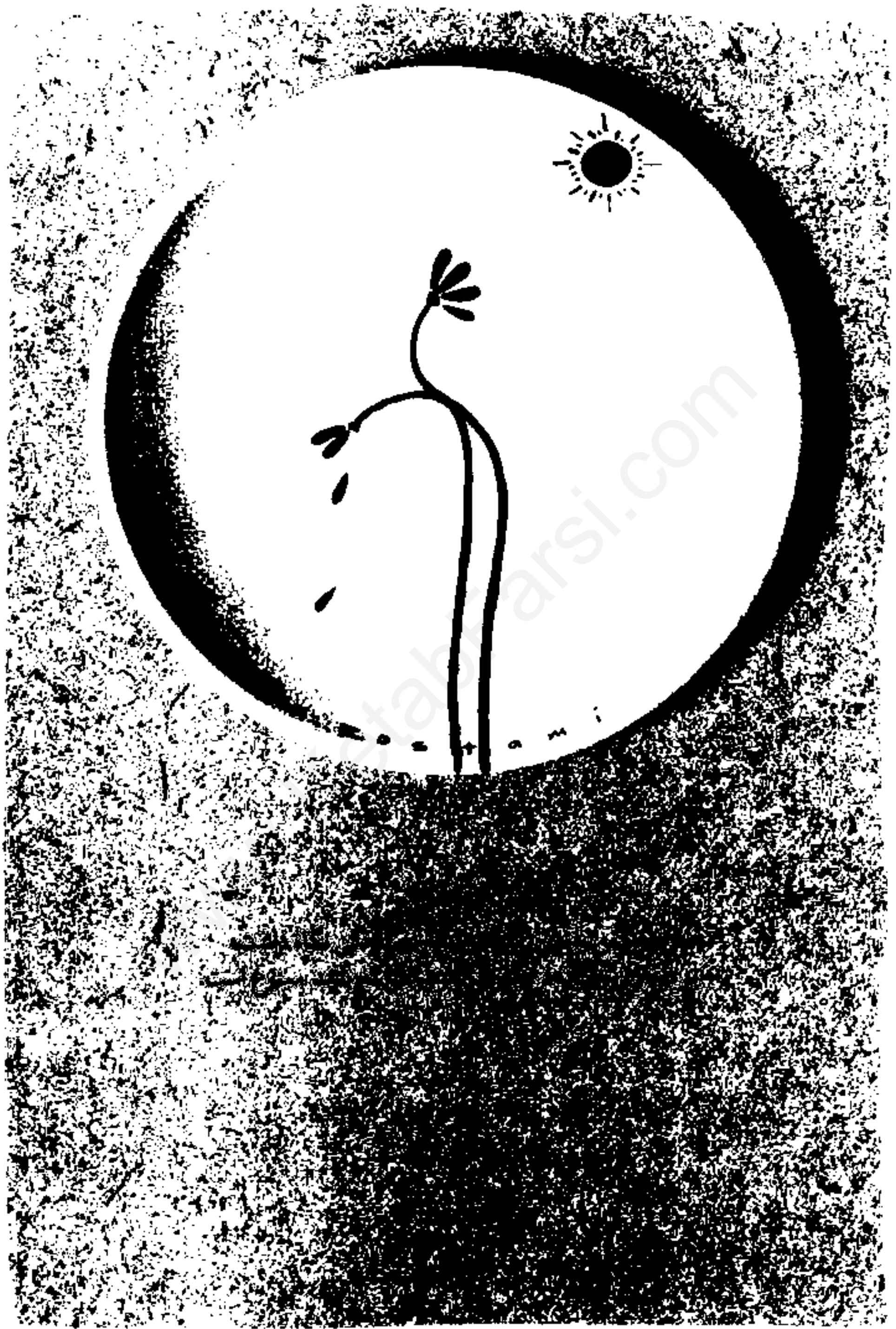


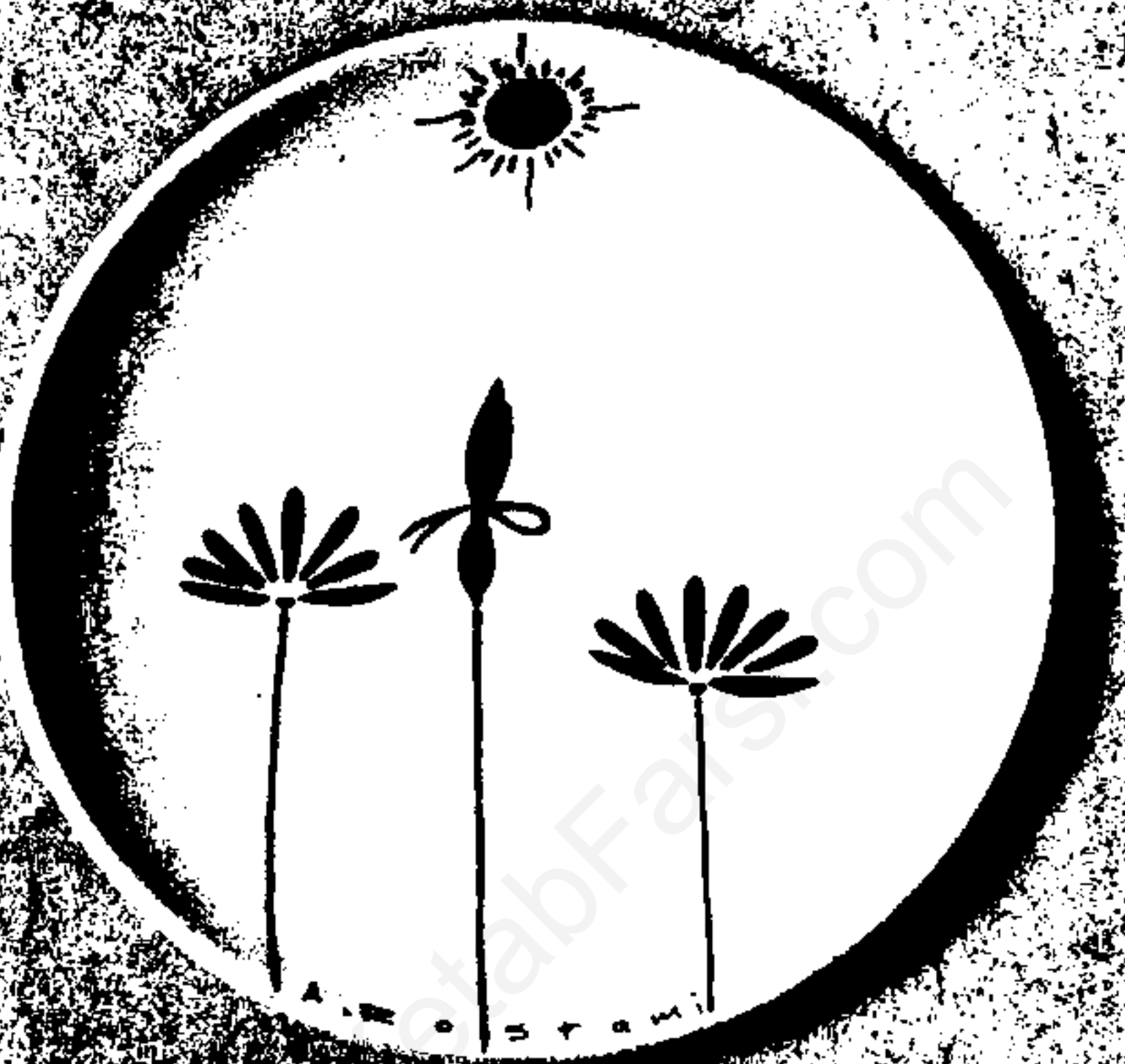


در این کتاب، به بررسی و تحلیل سبک زندگی و فرهنگ ایرانی پرداخته شده است. این کتاب به گونه‌ای نوشته شده است که برای همه افراد جامعه قابل استفاده باشد. در این کتاب، به بررسی و تحلیل سبک زندگی و فرهنگ ایرانی پرداخته شده است. این کتاب به گونه‌ای نوشته شده است که برای همه افراد جامعه قابل استفاده باشد.

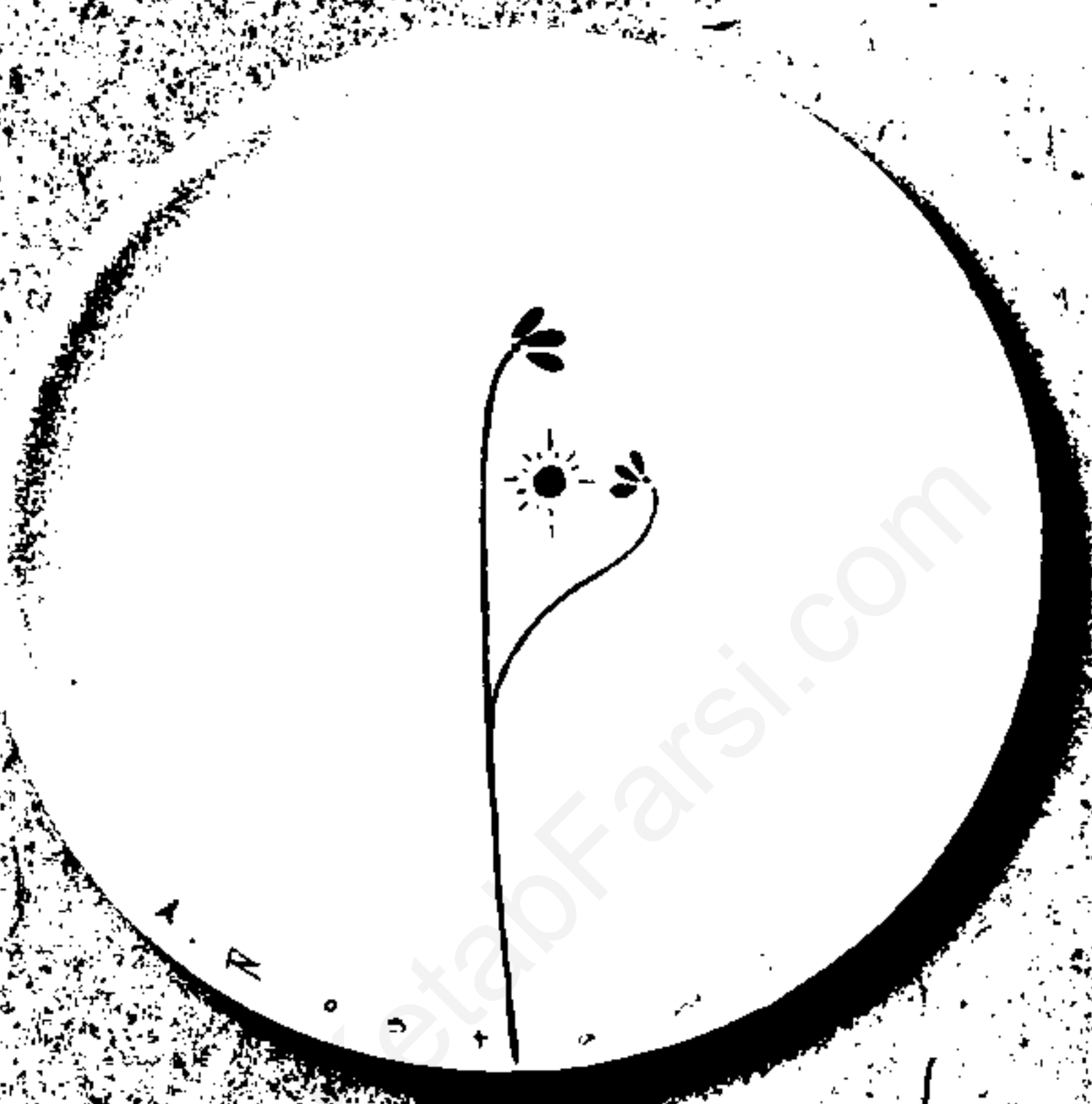


هر کس حق دارد که از زمین آبی و هوای زمین بهره‌مند باشد.

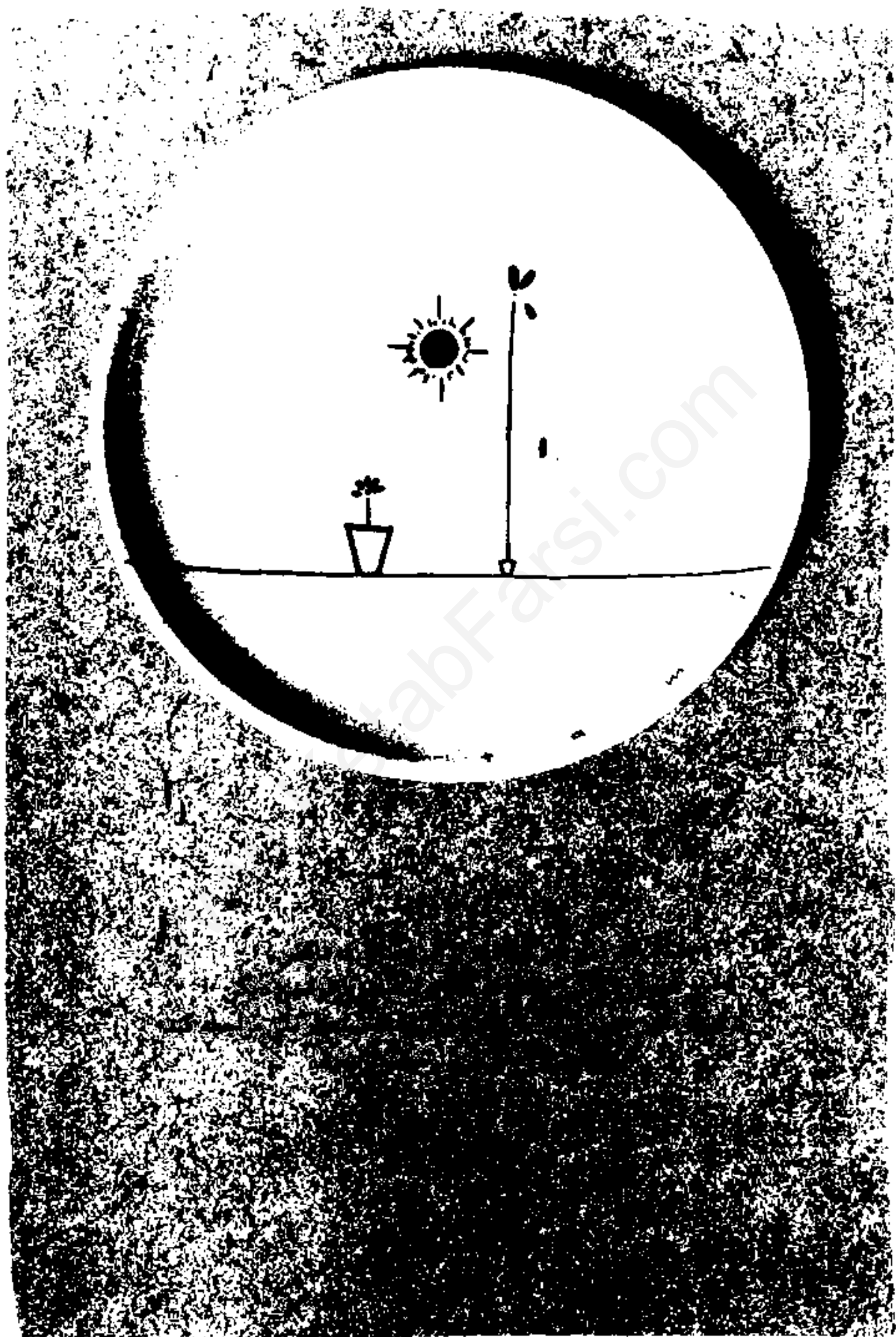


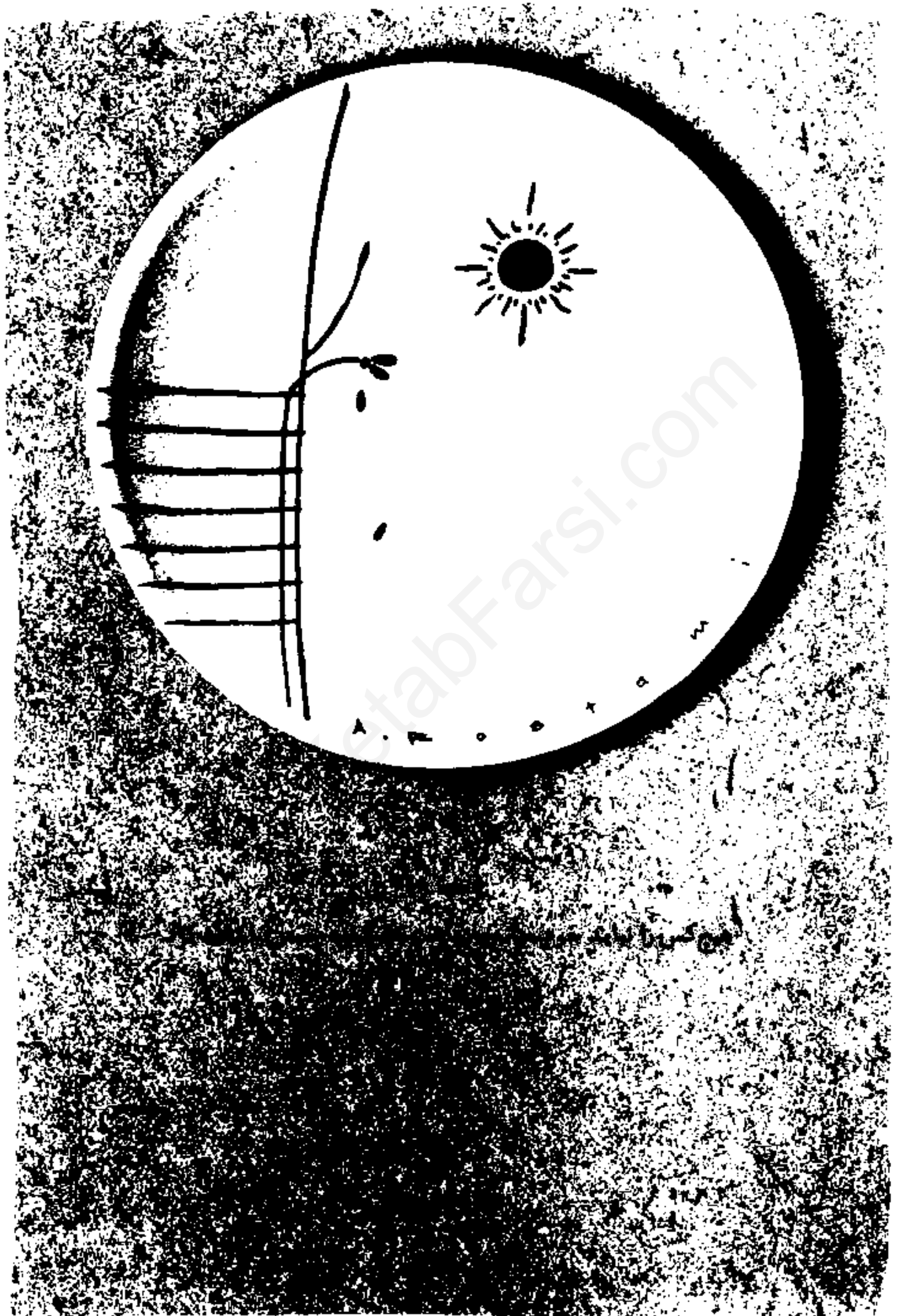


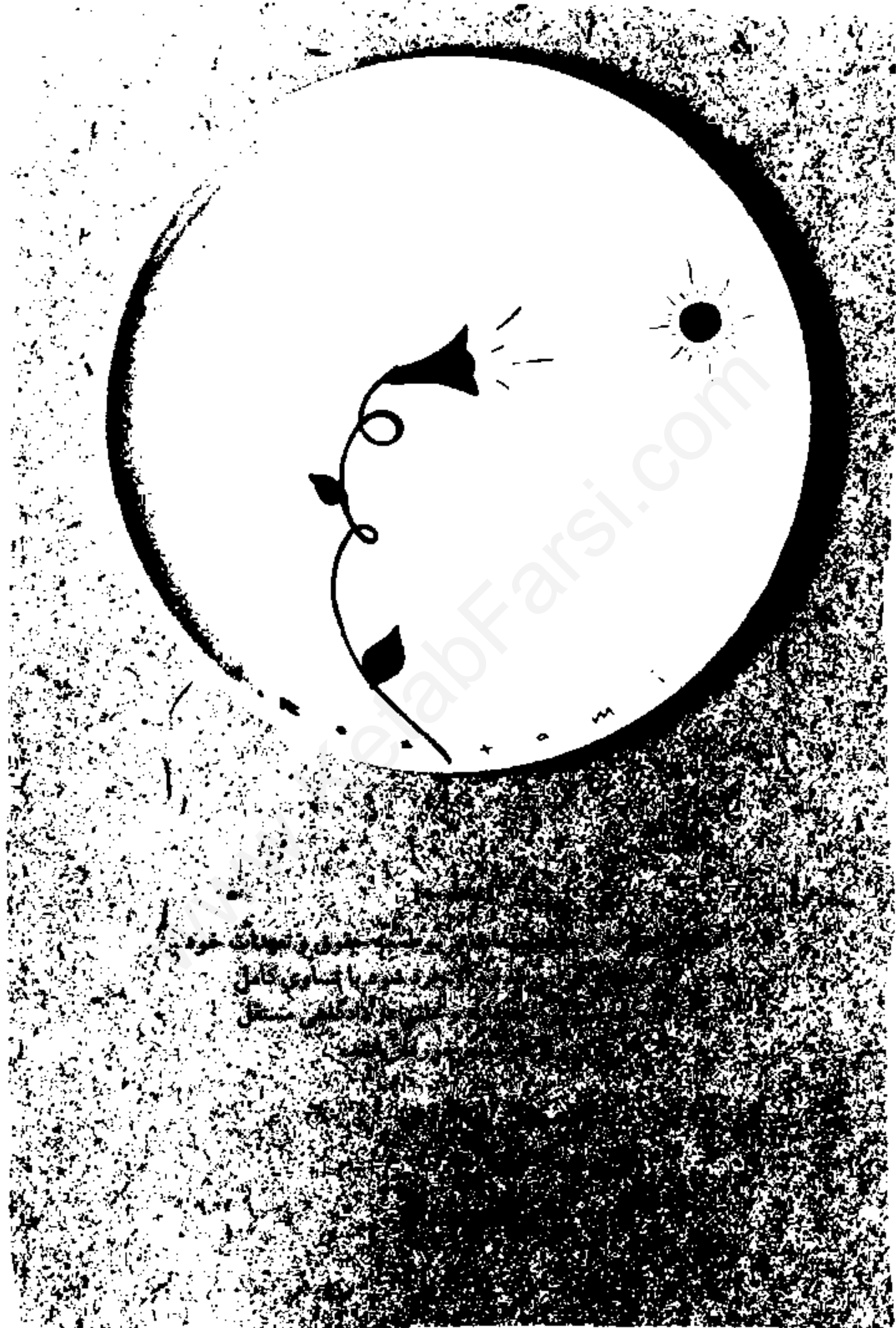




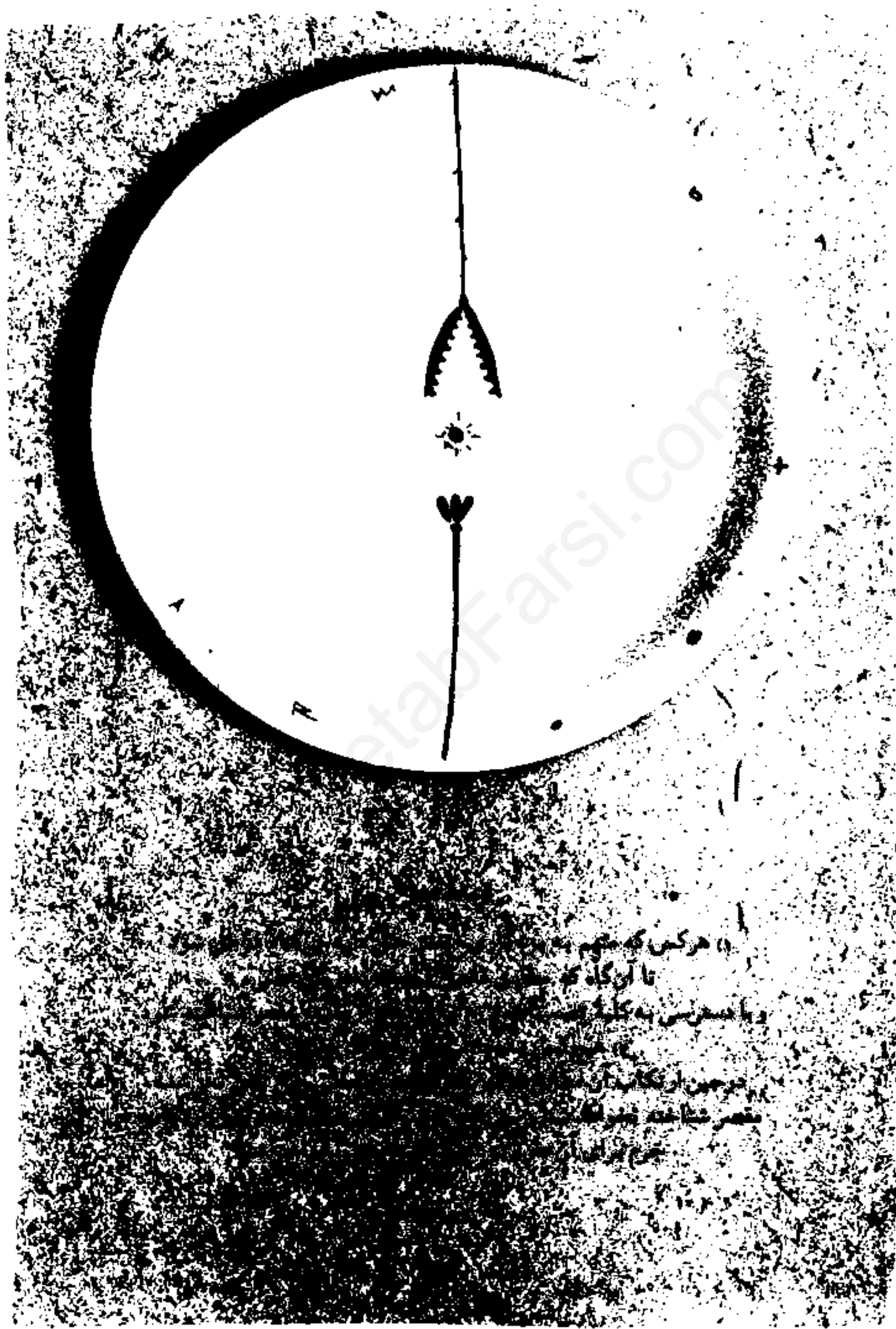
همه در برابر ناگزیر
از عنایت یکسان
هر نفسی که نافرمان
به منظور جفاست



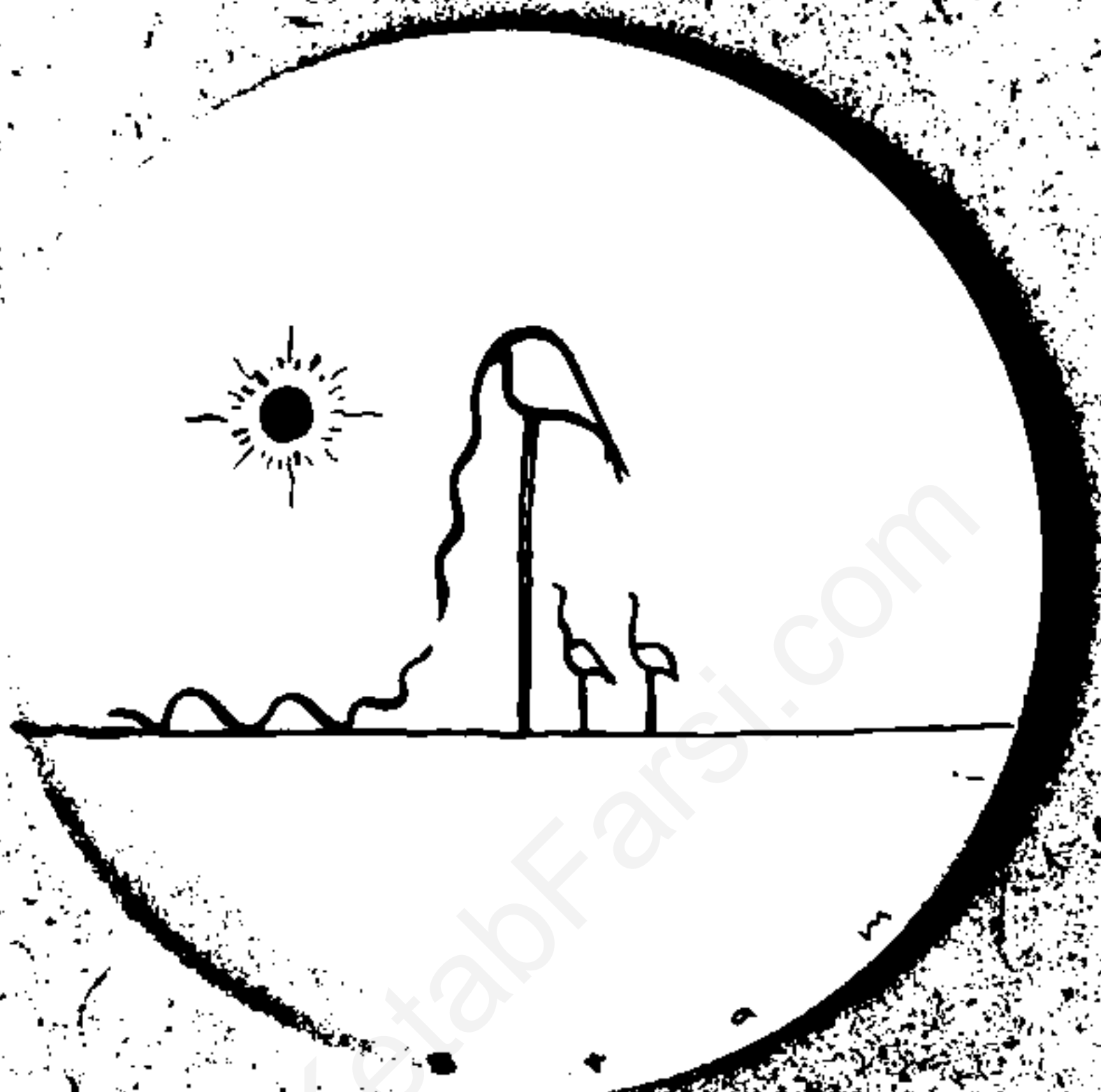




سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران
کتابخانه ملی



هرکس که چشمش به
تا آن گاه که
و اینست که به کلمه



مکتبہ و کتابخانہ اسلامیہ
پتہ: ۱۰۰، سٹریٹ نمبر ۱۰۰، لاہور
تلفون نمبر: ۳۷۳۳۳۳۳